

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجشنبه (۶) آذر ماه ۱۳۴۸

فهرست مطالب :

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.
- ۲- بیانات قبل از دستور آقایان : صادقی - مهندس عترة - دکتر خزائلی - پرفسور مخبر فرهمند - دکتر امامی خوئی .
- ۳- تصویب صورت جلسه .
- ۴- تقدیم آئین نامه های استخدامی و تشکیلاتی وزارت امور خارجه بوسیله آقای محمد گودرزی معاون وزارت امور خارجه .
- ۵- تقدیم لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۴۷ مجلس شورای ملی بوسیله آقای دکتر اعتمادی کارپرداز .
- ۶- طرح و تصویب گزارش کمیسیون دارائی دائر به تأیید اصلاحات مجلس سنا در لایحه قانونی تأمین هزینه خدمات قرنطینه ای کشور و ابلاغ بدولت .
- ۷- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون کشور راجع به الحاق يك تبصره بماده اول قانون تأسیس کتابخانه های عمومی و ارسال به مجلس سنا .
- ۸- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور استخدام راجع به تأسیس سازمان اسناد ملی ایران و ارسال به مجلس سنا .
- ۹- طرح گزارش يك شوروی کمیسیون بودجه راجع به اضافه اعتبارات سال ۱۳۴۸ .
- ۱۰- تقدیم يك فقره سؤال بوسیله آقای فرهادپور .
- ۱۱- ادامه مذاکره و تصویب گزارش يك شوروی کمیسیون بودجه راجع به اضافه اعتبارات سال ۱۳۴۸ و ارسال به مجلس سنا .
- ۱۲- تقدیم يك فقره اصلاح بودجه و يك فقره لایحه بوسیله آقای قوام صدردی معاون وزارت دارائی .
- ۱۳- اخذ رأی نهائی و تصویب لایحه قانونی واصله از مجلس سنا راجع به معافیت گمرکی کالاهائی که تحت رژیم کابوناز حمل میشود و ابلاغ بدولت .
- ۱۴- طرح سؤال آقای دکتر طالع راجع به بل سفید رود و جواب آقای مهندس وثیق معاون وزارت راه .
- ۱۵- اعلام وصول و قرائت نامه مربوط به يك فقره لایحه قانونی از مجلس سنا .
- ۱۶- ختم جلسه .

مجلس ساعت ده صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

(بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان :

محمد اسدی - ریگی - معزی - صادقی - دکتر مدنی

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .

تیمسار همایونی - دکتر خطیبی - عجم - دکتر عدل - پرویزی - روحانی - مهندس عترت - دکتر زبیدی - اولیاء - محدث زاده - دکتر صالحی - زرگرزاده - دکتر عاملی - تهرانی - دکتر فریور - دکتر صاحبم - دکتر امامی - خوئی - کلانتری - دکتر بیت منصور - دکتر گایگ - کریم بخش سعیدی - جق شناس - باتو ابتهاج سمیعی - دکتر امین - دکتر بقائی بزدی - تهرانی - دکتر فریور - بانویزرگ نیا - پزشکیور

غائبین مرخص - آقایان :

پرذلی - مصطفوی نائینی - فضالی - دکتر عدل طباطبائی - ایلخانی بور - دکتر بهمانی - موسوی ماکوئی - بوشهری - جوانشیر - دکتر دادفر - روستا - سلیمانی کاشانی - کاشمی - دکتر محقق - دکتر یزدان پناه.

۲ - بیانات قبل از دستور آقایان : صادقی - مهندس عترت - دکتر خزائی - پروفیسور مخبر فرهمند - دکتر امامی خوئی

رئیس - نطق های قبل از دستور را شروع میکنم آقای صادقی بفرمائید.

صادقی - ضمن اظهار تشکر از مقام ریاست که اجازه فرمودند چند دقیقه ای وقت دوستان و همکاران را بگیرم از آنجا که بنده بعنوان سرپرست تیم فوتبال سازمان ورزشی و فرهنگی تاج عازم هندوستان گشتم لازم میدانم گزارش مختصری از این مسافرت و پیروزی و موفقیتی که نصیب تیم ایران گردید باستحضار نمایندگان محترم برسانم. من در معیت تیم فوتبال روز سیزدهم در میان استقبال گرم ورزشکاران و ورزش دوستان هند و ایرانیان مقیم هندوستان وارد دهلی شدم از همان دقایق اول ورزشکاران ما بآلباس آونیفورم با یک انضباط و دیسیپلین خاصی در محافل و مجالس ورزشی شرکت می کردند و بایک تاکتیک خاصی که شیوه ورزشکاران ما و تکنیکی بر مبنای همکاری و بایک اصول صحیح ورزشی در تمرینات و مسابقاتی که برگزار میشد شرکت می کردند که مورد تعجب هندیها واقع شده بود (دکتر صدر - بسیار عالی بازی کردند) تشکر میکنم این مسابقات که بنام مسابقات تیم ملی کاپ میلز هندوستان نامگذاری شده بود از ۳۴ تیم تشکیل شده بود تیمی از ایران

و تیم از سیلان و ۳۲ تیم از قهرمانان ایالات مختلف هندوستان که بدو دسته تقسیم شدند و بازی بطور حذفی انجام شد و ما در دسته ای قرار داشتیم که تیمهای سرسخت و نیرومند هندوستان در آن دسته قرار داشتند تیم ما با انضباط و اصولی که در باشگاه خود آموخته بودند با روحیه بسیار قوی و همکاری و معاضدت و همفکری که در مسابقات داشتند با تلاش سخت و با فداکاری و فعالیت زیاد توانستند در دسته خود موفق و پیروز بشوند و بمسابقه نهائی راه پیدا کنند در مسابقه نهائی که با یکی از تیمهای خوب هندوستان برگزار شد نتیجه ۴ بر هیچ بفتح تیم ایران پایان پذیرفت و کاپ میلز هندوستان که مدت ۲۵ سال در گردش بود هنوز هیچ کشوری نتوانسته بود از هندوستان خارج نماید و ورزشکاران فعال و جدی ما توانستند این افتخار را بدست آورند و این کاپ میلز را از آن خود سازند کاپ بر روی سر ورزشکاران ما در میان فریادهای تشویق آمیز ورزش دوستان هند - هزاران نفر از مردم دهلی و رقص و پایکوبی ایرانیان مقیم هند آنچنان توفان و زلزله ای در استادیوم هند پیا کرده بود که هر بیننده و شنونده ای را بحیرت دچار می کرد خوشبختانه دوستان و همکاران مجلسی هیئت پارلمانی ایران در آنجا تشریف داشتند و موجبات تشویق و تشکر ورزشکاران خودشان را فراهم می کردند. از جناب آقای دکتر صدر تشکر می کنم که تا آخرین دقیقه با ما بودند و در دهلی ماندند بخاطر اینکه بچه ها را تشویق بکنند و پس از آنکه متوجه شدند که پیروزی نهائی نصیب ما شده است هندوستان را یک روز قبل از ماترک کردند البته عرض می کنم آنچه بیشتر از همه به جوانان ما نیرو می بخشید تشویق ایرانیان و بیشتر از همه صمیمیت و محبتی بود که در هر گوشه و کنار و در هر دقیقه و لحظه از طرف ورزش دوستان هند نسبت به شاهنشاه آریامهر ابراز می شد و حتی در جشن توزیع جوایز که بهمین مناسبت در اختتام بازی از طرف هندیها برای توزیع جوایز برگزار شده بود در این جشن پس از رد و بدل شدن هدایائی از دو طرف که ما توانستیم بزرگترین و باارزشترین هدیه که تمثال شاهنشاه است بآنها هدیه کنیم آنها در پاسخ ما چنین اظهار میداشتند رئیس تربیت بدنی هندوستان متذکر می شد که ما را انقلاب کرمان بوسیله شرکت هواپیمائی ملی ایران بر آورده شد

چون وقت من تمام شده بسختی خود خاتمه میدهم همانطور که منار فتم بهندوستان و با افتخار برگشتم و همانطور که تا بحال تحت رهبری خردمندانه شاهنشاه آریامهر به ترقیات و پیشرفت های بی نظیری نایل گشته ایم و دنیا در مقابل افکار و سیاست مدبرانه ایشان سر تعظیم فرود آورده و آرزو مند میشد از پیش در تمام جهات موفق و پیروز شویم (احسن - احسن).

رئیس - آقای مهندس عترت بفرمائید.

مهندس عترت - جناب آقای رئیس - همکاران محترم. تشریف فرمائی شاهنشاه آریامهر به مجلس شورای ملی در روز یکشنبه گذشته و زیارت معظم له در مجلس در شمار یکی از وقایع مهم این دوره قانونگذاری بحساب می آید (صحیح است) شاهنشاه آزادخواه ایران همیشه عملاً بقره مقلنه و مبانی و اساس مشروطیت عنایت خاصی مبذول فرموده و میفرمایند (صحیح است) و بنده مأموریت دارم مراتب سپاس نمایندگان را پیشگاه باعظمتشان تقدیم بدارم (صحیح است) عرض دیگر بنده این است که روز چهارشنبه ۲۸ آبان ۴۸ یکی از آرزوهای مردم نجیب استان کرمان بوسیله شرکت هواپیمائی ملی ایران بر آورده شد

و گام دیگری در اجرای اوامر مطاع شاهنشاه ترقیخواه و خردمند ایران برداشته شد. در این روز خط هوائی جت کرمان و زاهدان افتتاح شد و اینجانب در معیت آقایان سناتور ها و نمایندگان محترم استانهای کرمان و بلوچستان با اولین پرواز جت بسوی فرودگاه کرمان عزیمت و در مراسم باشکوه افتتاح این خط شرکت کردم و شاهد احساسات بی شائبه مردم کرمان برهبر عالیقدر مملکت بودم و مأموریت دارم از جناب مردم استبان کرمان مراتب سپاس و تشکر آنها را پیشگاه بگانه پیشوای با عظمت ایران تقدیم دارم (احسن).

شرکت هواپیمائی ملی ایران یکی از دستگاههای بسیار ارزنده و موفق کشور ماست که با تدبیر و جدیت سر بزاز فدا کار شاهنشاه تیمسار خادمی هم آهنگ با برنامه های انقلابی ایران بطور افتخار آمیز جلو می رود و خوشبختانه با بهترین مؤسسات هواپیمائی کشورهای اروپائی برابری و رقابت میکند. از خداوند متعال توفیق روز افزون مدیر عامل و همچنین موفقیت های کامل همه کارکنان با انضباط و خدمتگزار هما را مسئلت نموده و آرزو مینمایم که پرواز همادرس اسر اسر جهان بزودی گسترش پیدا کند (صحیح است) بطوریکه همکاران محترم بخاطر دارند سخن بنده در مورد پیشرفت های جبرفت و نیاز مندیهای حاد این شهرستان در جلسه گذشته تا تمام ماند و مقرر گردید دنباله مطالبی را به جلسه بعد موکول نمایم. جلسه بعد هم بواسطه عزیمت بکرمان و شرکت در مراسم باشکوه افتتاح خط هوائی جت توفیق حاصل نشد ولی فرصت بسیار مناسبی بدست آمد که با سرکشی بجزوه انتخابیه خود از کارهای انجام شده باز دید نمایم و احتیاجات جبرفت را بادید وسیع تر و آگاهی بیشتر بعرض مجلس برسانم.

همانطوریکه در آن جلسه معروض داشتم مهمترین و بزرگترین نیاز شهرستان مستعد و حاصلخیز جبرفت راهسازی است و باز هم تأکید مینمایم زمانی مامونیم از برنامه های عمرانی این شهرستان نتیجه مطلوب بگیریم که زاده داشته باشیم. راه حمل محصول از مزارع به بازار مصرف. راه برای ایاب و ذهاب سریع مأمورین فنی و مهندسین و تکنسین ها به قطب های کشاورزی و صنعتی. خوشبختانه وزارت آب و برق برنامه های خود را در حدود وظائف محوله بخوبی انجام میدهد. خدمات مهندسین و کارکنان خدمتگزارش محسوس و چشم گیر است ۹۰ حلقه

چاه عمیق برای اجرای برنامه کشت و صنعت حفر گردیده و الکتروپمپ کلیه این چاهها به سزواران حمل و آساده نصب میباید. برای تأمین برق مورد احتیاج الکترو پمپها مشغول ایجاد شبکه فشار قوی بمنظور انتقال نیرو از نیروگاه زرنند میباشند و چون استفاده از این نیرو مدتی بطول میانجامد برای اینکه برنامه کشت و صنعت به تعویق نیفتد با جدیت هر چه تمامتر مشغول ساختمان نیروگاه شهر سزواران میباشند تا کنون بوسیله برق منطقه ای استان یکدستگاه موتور ۵۰۰ کیلوواتی در این نیروگاه نصب شده و فوندامنت موتور بزرگی بقوه یک هزار کیلووات در دست اقدام است و موتور و کلیه لوازم آن حمل گردیده و تا آخر سال از کلیه موتورها بهره برداری خواهد شد و شهر جیرفت در حدود ۲۳۵۰ کیلووات برق خواهد داشت و میتوان قسمتی از الکتروپمپها را نصب کرده و از چاههای عمیق هم بهره برداری کرد. ولی مأمورین فنی برای این برنامه ها که مجبورند دائماً به نقاط مختلف جیرفت ایاب و ذهاب کنند از نداشتن راه خیلی ناراحت بودند و موفقیت کامل خود را با داشتن راه میدانند. کارخانه پنبه پالکنی جیرفت:

در این سفر عده ای از پنبه کاران جیرفت با اینجناب مراجعه و اظهار داشتند که کارخانه پنبه پالکنی در سال جاری از تصفیه پنبه آنها خودداری مینماید. چگونگی را از مسئولین امر تحقیق ننموده معلوم شد شرکت سهامی کارخانجات دولتی تصمیم گرفته است کارخانه مزبور را بفروش رساند و با این تصمیم حدود دو هزار تن و ش زارعین بلا تکلیف مانده است. چنانچه این واحد اقتصادی از بین برود محققاً پنبه کاری هم در این شهرستان فوق العاده تنزل خواهد نمود و بلکه از بین خواهد رفت و چنانچه بخواهند مجدداً چنین کارخانه ای را بسازند چند برابر مبلغی که بفروش رفته است بایستی هزینه نمایند. بر طبق آزمایشاتی که وسیله سازمان عمران جیرفت بعمل آمده پنبه مصری که یکی از انواع مرغوب و تار بلند است محصول خیلی خوب و فراوانی میدهد و هرسال میتوان بیش از ده هزار تن محصول بدست آورد بنابراین کارخانه پنبه پالکنی نقش مهمی در ازدیاد کشت پنبه دارد و باید توجه خاص مبذول گردد تا عمل بی مطالعه ای نسبت به

فروش این کارخانه انجام نشود.

ارتباطات - پست و تلگراف و تلفن جیرفت هنوز بصورت دفتر است و با توجه به گسترش همه جانبه ای شهرستان ضرورت دارد تبدیل به اداره شود. محل فعلی این دفتر در یک خانه اجاره ای خشت و گلی است که جای کارمندان و ابزار و وسایل فنی ندارد اخیراً یک قطعه زمین بمساحت یک هزار متر مربع در محل مناسب شهر بطور رایگان بناخواهد اینجناب از یک نفر مرد خیر و نیکو کار کرمان بنام آقای امان الله عامری نماینده پیشین مجلس شورای ملی در اختیار پست و تلگراف جیرفت قرار گرفت تا وزارت پست و تلگراف عنایت نموده دستور ساختمان محل اداره پست و تلگراف جیرفت را صادر نمایند.

کاربر فعلی جیرفت تکافوی احتیاجات مردم را نمیدهد زیرا بیش از دو ساعت ارتباط ندارند. در سال گذشته وعده دادند در اولین فرصت یک کانال اختصاصی برای این شهرستان تأمین کنند مجدداً تقاضای خود را تکرار مینماید تا زودتر به این وعده جامه عمل بپوشانند طرح عمران دهات در جیرفت تقریباً متوقف است و علت هم آنست که اولاً اجرای این طرح را بعهدده سازمان عمران جیرفت که بدین منظور بوجود آمده قرار نداده اند و وزارت آبادانی و مسکن رأساً میخواهد عمل کند و برای اینکار کادر کافی ندارد ثانیاً اعتبار این طرح خیلی مغیوب متناسب با برنامه هادیر اختیار ندارند. با توجه به اینکه اعتبار عمران دهات پیش بینی شده در برنامه چهارم بر طبق مقررات قانون مربوط قابل مصرف و انتقال بطرحهای دیگر نیست و فقط باید برای عمران روستاها صرف بشود امیدوارم که ترتیبی اتخاذ نمایند تا قبل از انقضای وقت بتوان اقدامات لازم بعمل آورد.

ثبت اراضی موات و بایر و مراتع و تفکیک آن باز مینهای ملکی مرده یکی از کارهای بسیار لازمی که با عمران جیرفت بی اندازه ارتباط دارد موضوع تشخیص اراضی دولتی بایر و موات و مراتع باز مینهای اشخاص است. اداره ثبت آنجا بواسطه قلت کادر و وسائل قادر بچنین امر مهمی نیست. پیشنهاد میشود هیئتی مرکب از نمایندگان وزارتخانه های اصلاحات ارضی - آبادانی و مسکن -

وزارت منابع طبیعی در محل بروند و یک اکیپ نقشه بردار در اختیار داشته باشند که این اراضی را مشخص و به ثبت برسانند فائده اینکار اینست که اولاً مردم تکلیفشان روشن میشود و با خاطری جمع بعمران و آبادی زمینهای خود میردازند و دولت هم برای شروع امور عمرانی مخصوصاً برنامه کشت و صنعت گرفتار مشکلات عدیده نخواهد شد عرض نهائی بنده این است که وزارت آموزش و پرورش که تمام مجاهدت را برای انجام برنامه های انقلابی خودش در شهرستانها بعمل میآورد مخصوصاً از این وزارتخانه تشکر میکنیم که وسایل دبیرستان پسرانه کامل امیر کبیر را فراهم کرده اند که بتواند کلیه داوطلبین راثبت نام کند و همچنین دانشسرای مقدماتی دختران که بخوبی انجام وظیفه میکند نسبت بتکمیل محل این دانشسرا اقدام فرمایند و همچنین نسبت به فرستادن دبیران فوق العاده مورد احتیاج تاحدی که امکان دارد کوتاهی نکنند زیرا بسیاری از کلاسهای که بنده بازدید کردم فاقد معلم بود و رئیس آموزش و پرورش جیرفت که خیلی فعال است از کتبه تحصیل کرده های سازمانهای مختلف خواهش کرده است که در این کلاسها تدریس کنند که کلاسها بی معلم مانند خوشبختانه استقبال کرده اند و سازمان آب و برق و سایر دستگاهها کمک میکنند بوزارت آموزش و پرورش ولی باید حداقل دبیر آنجا باشد برای اینکه بیش از این وقت مجلس را نگیریم از قسمتهای دیگر صرف نظر میکنم و از همه آقایان محترم تشکر و سپاسگزار میباشم (احسنت).

رئیس - آقای دکتر خزائی بفرمائید.

دکتر خزائی - بنام خدای بزرگ جهان آفرین و بنام شاهنشاه بزرگوار افتخار آفرین (احسنت) با اجازه مقام معظم ریاست و همکاران بسیار گرامی چند دقیقه ای مزاحم اوقات شریفتان میشوم امروز روز وصل میان دو رویداد مقدس اسلامی است دیروز سبط اکبر امام مجتبی مظهر صلح و صفیا متولد شدند و در آن شب بنا به اشتهار روایات قرآن مجید کتاب آسمانی اسلام بر قلب پیغمبر لیکریم نازل شد و تقارن دارد این دو رویداد باروز پایان هفته روشندان که به امر مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر ۳ سال است جریان دارد موقع را مغتنم

میشمارم و هر سه رویداد را به پیشگاه عظمت پناه شاهنشاه آریامهر تبریک عرض میکنم و توفیق همه ملت را در پیروی از نیت مقدس خواستارم (احسنت) باید بعرض برسانم که واقعاً شاهنشاه ما افتخار آفرین است (صحیح است) و قتیکه بنده در سفر سیلان بودم از جانبی همه جا می دیدم که راجع به تدابیر رهبر عظیم الشأن ما گفتگو میداشتند و از جهت دیگر و قتیکه کنفرانس جهانی و بین المللی ناینیایان گشایش می یافت شخصی بنام دکتر ایزابل گرانت که خزانه دار این اتحادیه بود و قتیکه خواست راجع به ناینیایان که راهنمای ناینیایان هستند صحبت کند اول از ایران شروع کرد و از اینکه بنده در پارلمان ایران هستم ابراز خوشوقتی بسیار کرد و در عین حال البته باید گفت در وضع حاضر این خصوصیت بایران تعلق دارد و در تاریخ گذشته در آمریکا سناتور روشن دلی داشته اند و در فلانند نماینده ای بوده است ولی در وضع حاضر این افتخار نصیب بنده شده است همه جا از آبادانی ایران سخن در میان بود و واقعاً ایرانیها و پارسیها دفعه پیش هم عرض کردم و مسلمانان سیلان اشتیاق داشتند که بایران سفر کنند چه خوب است که تسهیلاتی برای آن مردم و مردم ایرانی که خواسته باشند سفر باینگونه نقاط بکنند فراهم بشود تا ایرانیان بهتر قدر کشور خود و فعالیتها و تلاشها را بدانند البته واقعاً شرکت هواپیمائی ملی گاهی اینگونه تسهیلات را فراهم میکند و ما هم بهره مند بودیم و چهار بلیط افتخاری در اختیار ما قرار گرفت و من تشکر میکنم از تیمسار فداکار شاهنشاه آریامهر یعنی تیمسار خادمی و امروز از جانب دیگر یک خصوصیت دیگری دارد در آمریکا روز شکرانه است منم سیاس میدانم در مرحله اول سیاس قلبی خودم را تقدیم میدارم بتمام ریاست که امروز افتخار خواهند داد و به آموزشگاه ناینیایان تشریف فرما خواهند شد و مسلماً همکاران محترم که در مکتب ایران دوستی شاهنشاه آریامهر پرورش یافته اند حتماً از مقام ریاست پیروی خواهند فرمود و اگر امروز هم گرفتاری داشته باشند بعد از ظهر هر روز می توانند آنجا سرکشی کنند و تفقدی نمایند (عباس میرزائی - افتخار میکنیم) همچنین از وزارت اطلاعات و دستگاه تلویزیون و رادیو که همکاری

تام و تمام کردند بسیار متشکرم. از ارباب مطبوعات که مقالاتی نقل کردند و آنچه رویداد این هفته بود کاملاً شرح دادند به هم خود بسیار سپاسگزارم جناب آقای دکتر خطیبی وعده فرمودند که اعانه سازمان شیر و خورشید را که سه سال است مرحمت میفرمایند و وعده هم نیست مرحمت شده است حالا نرسیده مهم نیست تشکر می کنم و این تشویقی است که میشود هفته روشنلان برای این برقرار شده که اولاً ما روشنلان را به جامعه شناسانیم و از این جهت شاهنشاه آریامهر بر قاطبه نایبانیان حق حیات دارند برای اینکه خواست روشنلان این است که جامعه بفهمد که در آنها چه استعدادهایی نهفته است و از چه استعدادهایی برخوردارند دیگر اینکه باید در این هفته ماموجبات تشویق روشنلان را فراهم کنیم و مشکلات آنان را مورد مطالعه قرار دهیم خاصیت سوم این هفته هم در این است که بدانیم در ظرف سه سال در ایران و جهان چه تحولاتی در امور نایبانیان بوجود آمده است البته جهان امسال روبرو شد از طرفی نایبیکه در کره ماه بالاخره پا گذاشته شود و پای انسان باین کره ای که فقط از نظر زیبایی در شعرها وارد بود مورد تحقیقات قرار گیرد در جهان روشنلان هم يك رویداد بزرگ اتفاق افتاد که کمتر از این عمل نبود برای اینکه از ۲۵ کشور البته نمایندگان روشنلان برجسته هم دور هم توانستند جمع بشوند و با هم توانستند تصمیماتی اتخاذ کنند و به خودشان و به هم سر نوشتان خود بیاندیشند و واقعاً توفیقی بسیار عظیم است و باید بعرض عموم برسانم که اولین نکته ای که در آنجا مطرح شد چون باید بدانیم روشنلان مردم عبادی و طبیعی هستند نمی خواهم عاطفه همکاران عزیز را برانگیزم ولی بدانید آنها همان دردهائی که دیگران دارند آنها هم دارند مثل دیگر مردم تغذیه می کنند و شادیها آنها را شاد و خندان می سازد استعداد های نهفته ای دارند دلشان می خواهد بروز دهند موفقیت آنها را شاد می کند و وقتی مورد بی اعتنائی جامعه قرار بگیرند و استعدادشان مورد توجه نباشد آفسرده و متأثر میشوند ما به فرمان الهی و وصف الهی تاسی باید بجوئیم و همانطوری که خداوند خودش را شاکر میداند و بموجب آنچه که سپاسگزاری موجب مزید نعمت است بنده هم در مقابل این

سپاسگزارها میزید نعمت میخواهم برای روشنلان اول اینکه این روشنلان احتیاج بسواد آموزی دارند و باید تعلیمات اجباری شامل کودکان آنها و بیکار بایسواد شامل بزرگان آنها بشود سواد حرفه ای باید بآنها یاد داده شود دیروز هم من باه شاور یونسکو در این خصوص صحبت کردم و قانعش کردم که این موضوع را در پاریس مورد مذاکره قرار بدهند اینها برای ایاب و ذهاب وسیله ندارند و برای اینکه خودشان را برسانند يك مرکز آموزشی در زحمت هستند تا دو سال پیش سه هزار بلیط در اختیار ۷۰-۸۰ نفر روشنلان قرار گذاشته میشد این اصلاحی که در شرکت واحد انجام شد این بلیطها را قطع کردند در حالیکه باید به آنها واقعاً کمک شود بلیط مجانی در اختیارشان گذارده شود باید اینها بیمه حوادث راه بشوند که بنده ضمن تقدیم لایحه بیمه این قسمت را عرض کردم ولی مورد توجه واقع نشد پول زیادی هم احتیاج ندارد با سیصد چهار صد هزار تومان این بیمه حوادث راه برای نایبانیان انجام میشود و امیدوارم در لایحه بیمه های اجتماعی منظور بشود نایبانیان و مسئله آنها يك مسئله اقتصادی است فرض بفرمائید که انشاء الله در آینه نزدیکی کشاورزی مکانیزه شد آیا ما احتیاج بکشاورزی دستی نداریم و آیا میشود گلکاری را با اصول مکانیزاسیون انجام داد مسلماً نه این امور را نایبانیان میتوانند انجام دهند شاهنشاه آریامهر فرمودند ما باید بفکر برنامه ۲۵ ساله باشیم بنابر این ما باید از استعداد های آنها استفاده کنیم صنایع سبک مسلماً در آینده نزدیک باید بدست نایبانیان انجام شود و خوب هم انجام میشود این را از حالا باید پرورش بدهیم و این حرف را باید بایشان بیاموزیم تا در ظرف چهار سال بتوانیم مورد استفاده قرار دهیم بنابر این چون يك برنامه اقتصادی است بنده خواهش میکنم وزارت امور خارجه برای گنجاندن این برنامه اقتصادی در برنامه همکاریهای منطقه ای اقداماتی بفرمایند. مخصوصاً علیاحضرت شهبانوی ایران ضمن پیام خودشان بهمکاریهای منطقه ای اشاره فرموده بودند و این را لازم دانسته بودند برای پیشگیری از نایبانیی باید اقدامات پیشگیری انجام بشود تا معلوم شود چه نایبانیی سهل العالاجند و برای معالجه آنها اقدام

شود و وزارت اطلاعات باید برنامه ای از اورد و و تلویزیون در اختیار آنها بگذارد تا نه بطور مستقیم بلکه بطور غیر مستقیم ما بتوانیم استعدادهای نایبانیان و احتیاجات آنها را مورد مطالعه قرار بدهیم و در اختیار وزارت اطلاعات بگذاریم و این برنامه را اجرا بکنیم و احتیاجات آنها را بجامعه معرفی بکنیم که بمشکلات نایبانیان برسند و بالاتر از همه رفع تبعیضاتی که بواسطه نایبانیی وجود دارد بشود البته خود بنده هم موقعی که میخواستم در مسابقات دانشجویی شرکت کنم بعلت نایبانیی مانع شدند بکنفرانس در قسمت دانشسرای عالی موفق شد چون نایبنا بود آتر اراه ندادند بعلت اینکه آییننامه دانشسرای عالی نایبانیان را مانع کرده و محروم میدارد يك دوشیزه ای که الآن آموزگار است بنام خانم صفاری که استعداد زیادی دارد چند سال پیش شرکت کرد و دوم شد ولی با اجازه ندادند و حالا سیش از ۲۵ سال گذشته و در کنکور طبق مقررات جدید در قسمتهای دیگر او را نمیتوانند ببرد و این تبعیض هم تبعیض سنی در کنکور بعقد من امر خوبی نیست و منافات دارد با آنچه که شاهنشاه آریامهر دستور فرموده اند که هر کس به تناسب استعداد خودش بهره ور بشود تبعیض سن یا تبعیض بعلت دیگر نباید مانع کار باشد من در خاتمه امیدوارم بحماییت نمایندگان عزیز بهر حزبی که تعلق دارند مسلماً اصلی از اصول مرامنامه آنها کمک به معلولین است طرحهایی بدهند راجع باستخدام نایبانیان راجع بصرف بودجه در باره نایبانیان. میدانید که من بکشور خودم دولت خودم علاقمند هستم بشاهنشاه آریامهر عشق میورزم و راضی نیستم که بکشاهی از پول مملکت بهدر برود من معتقد میشوم هر دیناری که خرج نایبانیان میشود سه ساله در برابرش عاید مملکت بشود توفیق همه را از خداوند خواهانم از اینکه بعراض بنده توجه فرمودید تشکر میکنم (احسنت. احسنت.)

رئیس - آقای پرفسور مخبر فرهمند بفرمائید.

پرفسور مخبر فرهمند - با کسب اجازه از مقام محترم ریاست و همکاران گرامی اجازه میخواهم چند دقیقه وقت همکاران عزیزم را برای تذکراتی بگیرم بینهایت خوشوقت که در سفر اخیر جناب آقای نخست وزیر به

آذربایجان غربی شخص ایشان از کارهایی که در آن استان انجام شده اظهار رضایت فرمودند خوشبحال آن استانی که ایشان به آنجا تشریف فرما میشوند و از طرز کار و رفتار کارمندان و متصدیان آنجا اظهار رضایت میفرمایند در مصاحبه رادیویی و مطبوعاتی که انجام فرموده بودند بحق تذکراتی بمتصدیان امر دادند و فرموده بودند که انقلابی حرف زدن کافی نیست باید انقلابی کار کرد این است که من بخودم اجازه میدهم بعرضشان برسانم چنان سخن از زبان مایگونی (احسنت) تصور نفرمائید که میخواهم ایرادی گرفته باشم همه ما برای پیشرفت کار مملکت خودمان کمر بسته ایم و هر کدام به هم وسیله خودمان نوعی اقدام میکنیم بنده این عراضی که میکنم برای این است که اگر خاطرشان کاملاً مسیوق نیست تذکرات اصلاحی را داده باشم و در آخر هم تمنایم ایشان بمنطقه ما سفری بکنند کافی میدانم که یکی دو نکته را متذکر شوم که ایشان هم اقداماتی که لازم است در تعقیب فرمایشات خودشان بکنند و اقدامات جدی تری باشد در فرمانداری کل همدان در مدتی کمتر از يك ساله مدیریت کل فرهنگ عوض شده بنده منکر اصلاحات اداری و سیاست اداری نیستم هر روز ارتخانه مجاز است وظیفه دار است که کارمندان را اگر لازم میدانند و مقتضیات اداری اجازه میدهد از محلی بمحلی منتقل بکنند ایراد بنده در این است که نفر دومی را که منصوب فرمودید حق این بود که انتخاب طوری میشد که ایشان اقلاً یکسال تحصیلی در آنجا انجام وظیفه بکنند مأموری که يك مأموریتی می رود یکی دوسه ماه وقت میخواهد که همکاران خودش را بشناسد وضعیت محلی خود را در نظر بگیرد و شروع به اقدام کند اگر قرار باشد برای ترفیع يك مأمور در وسط سال تحصیلی ایشان را منتقل بجای دیگر بکنند تصدیق میفرمائید که این روش روش انقلابی نیست تازه مأموری را منتقل فرمودید آیا بهتر نبود قبل از اینکه حکم انتقال مأمور را بدستش میدادند حکم جانشین او را هم بدستش میدادند که او برود در محل و فرهنگ را از او تحویل بگیرد (مهندس فروهر - آموزش و پرورش) اداره فرهنگ را جناب آقای فروهر عرض میکنم فرمانداری کل همدان در حدود نهصد یا هشتصد

و پنجاه هزار نفر جمعیت دارد و اداره فرهنگ اگر آقای فروهر ابراد نگیرند اداره آموزش و پرورش آنجا يك دستگاه بسیار عظیمی است و متأسفانه آنطور که نباید و شاید به آن توجهی نشده مثال دیگری بعرضتان می‌رسانم و همانطور که عرض کردم خرده گیری نیست اینکه فرموده بودند باید کار انقلابی کرد همه مان مراقبیم و دعاهم می‌کنیم که خداوند بمانتوفیق این را بدهد که در همه کارها بمان طوری پیشرفت کنیم که موجبات رفاه مردم را فراهم کنیم سال گذشته در فروردین که در همدان يك طوفانی شد خود بنده اینجا گزارش آنرا بعرض رساندم و انصافاً توجه شد شاخصی را برای تعیین خسارت فرستادند و تعیین خسارت هم شد و مقصدی رفع خسارت هم کردند ولی در بین بناهایی که خسارت دیده بود سالن سر پوشیده ورزش شهر همدان بود باغیاتی که خانم زاهدی همکار عزیز ما فرمودند برای تربیت بدنی پنجاه هزار تومان اعتبار گرفتند و ارسال فرمودند (صحیح است) متأسفانه این پنجاه هزار تومان بعوض اینکه سقف سالن سر پوشیده را که بلا استفاده مانده تعمیر بکنند این پول را برای تعمیر نرده و قشنگ کردن استادیوم داخل شهر خرج کردند و باسرماي همدان مدت شش ماه تا هشت ماه بچه‌های ورزشکار ما يك اطاق ندارند که بروند آنجا ورزش کنند پس نباید گفت که اعتبار وجود ندارد و در مضيقه هستیم ولی همانطور که عرض کردم توجه نیست (صحیح است) مورد دیگری را عرض کنم و مرخص شوم این مورد مربوط به لوله کشی آب بخش بهار همدان است پروژه مربوط به برنامه سوم است پس از اینکه پروژه اولی حاضر شد آقایان مهندسین تشخیص دادند که آب يك چاه کافی برای مشروب کردن تمام بخش بهار نیست در نتیجه پروژه عوض شد و در عوض يك چاه سه چاه در پروژه بعدی گذاشتند چاهها كنده شد منبع آب ساخته شد لوله‌ها را در زمین گذاشتند و بعد از اینکه همه کارها انجام شد تازه بفکر این افتادند که موتور برای این چاهها خریداری شود و یکبارش این موتورها را از تهران خریداری می‌کردند نمیدانم بجه مناسب مقاطعه کار و مهندس مشاور تصمیم گرفتند موتور این چاهها را از خارج وارد کنند

کاری که سه سال ونیم طول کشید ملاحظه می‌فرمائید با يك كج سلیقگی هائی مردم را از آب آشامیدنی محروم میکنند و بعلاوه اگر از نظر اقتصادی هم در نظر بگیریم يك سرمایه يك میلیون و پانصد هزار تومانی خوابیده است برای اینکه چند موتور از خارج خریداری شود و به آنجا حمل شود اینها را جدا نمیتوانم بگویم بعلاوه گئی است ولی كج سلیقگی است اینها با فکر انقلابی و عمل انقلابی منافات دارد بنده برای حسن ختام عرضم می‌خواستم اظهار خوشوقتی کنم از برنامه ای که بمناسبت سفر آپولو ۱۲ از تلویزیون پخش میشد يك عده از دانشمندان ایرانی از هموطنان ما باندازه‌ای به امور وارد بودند و در جواب سؤالاتی که بیش از چندین ساعت طول میکشید جوابهایی قانع کننده و صریح و منطقی میدادند که واقعا بنده از شادای در پوست خود نمی‌گنجیدم خیلی مایه خوشوقتی و افتخار است که مادريك مورد تخصصی بخصوص برای اینکه این موضوع موضوع کهنه‌ای نیست که در تمام عالم چندین صد نفر متخصص باشد. متخصصین واردی داریم و واقعا بنده نه این آقایان را زیارت کرده بودم و نه میشناختم و نه میدانستم این قبیل متخصصین را داریم این واقعا اسباب افتخار است و من از دستگاههای مربوطه تشکر می‌کنم که در جمع آوری و آوردن اینها به پشت صندلی‌های درس فرزندان ما منتهای کوشش را کرده‌اند تشکر می‌کنم (احسن است).

رئیس آقای سعیدوزیری بفرمائید.

سعیدوزیری - چون پنج دقیقه وقت بیشتر برای صحبت نیست بنده عرضم را بعداً می‌کنم و از این فرصت آقای دکتر امامی استفاده می‌فرمائید.

رئیس - آقای دکتر امامی خوشی بفرمائید.

دکتر امامی خوشی - با اجازه مقام معظم ریاست و همکاران گرامی، در هفته گذشته موقعیتی پیش آمد که باتفاق جناب آقای نخست‌وزیر باستان آذربایجان غربی سفری بشود در این مسافرت همکاران ارجمند نمایندگان آذربایجان غربی همه تشریف داشتند البته این مسافرت برای دیدن کارهایی بود که اخیراً در آذربایجان غربی شده است و همچنین افتتاح تأسیساتی که تازه ساخته شده بدست آقای نخست‌وزیر در دوره اول فرودگاه آذربایجان که

فرودگاه بین‌المللی است بدست آقای نخست‌وزیر افتتاح شد و این فرودگاهی است که در سطح فرودگاههای بین‌المللی است و بزرگترین هواپیماها میتوانند از آن استفاده کنند و واقعا جای خوشوقتی است که در این استان يك چنین فرودگاهی بوجود آمد همچنین کارهایی که تحت توجهات شاهنشاه آریامهر رهبر خردمند ملت ایران بوسیله دولت حزبی برای رفاه مردم آذربایجان و بلا بردن سطح زندگی در آن استان شده علاوه بر کارخانه های قندی که در آن استان است يك کارخانه قند در خوی بظرفیت هزار و پانصد تن و دیگری در پیران شهر بظرفیت هزار تن در روز بوسیله جناب آقای نخست‌وزیر افتتاح شده علاوه بر بیمارستان شیر و خورشید در رضاییه خانه جوانان در رضاییه سازمان رفاه خانواده و هنرستان دختران و جمعیت فرح پهلوی که بوسیله جناب آقای نخست‌وزیر بازدید شد همه موجب خرسندی است که در این استان بوجود آمده در شهرستانهای دیگر از قبیل خوی جناب نخست‌وزیر موافقت فرمودند يك خانه جوانان و يك سازمان رفاه خانواده بوجود بیاید در اینجا بنده باید از جمعیت شیر و خورشید سرخ ایران که در شهرستانها موجب خیر و رفاه مردم است تشکر کنم این سازمان همیشه بداد مردم رسیده و موجب رفاه آلام و ناراحتیهای مردم شده است همچنین از استاندار آذربایجان غربی که همیشه در کارها فعالیت داشته و در آن استان همیشه کارهایش موجب تقدیر بوده بنده در اینجا باید از ایشان نیز تشکر کنم و تقدیر کنم از خدمات ایشان. دیگر عرضی ندارم (احسن است).

۳- تصویب صورت جلسه

رئیس - راجع بصورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه قبل تصویب میشود.

۴- تقدیم آئین‌نامه‌های استخدامی و تشکیلاتی وزارت امور خارجه بوسیله آقای محمد گوردزی معاون وزارت امور خارجه

رئیس - وارد دستور میشود آقای گوردزی بفرمائید. گوردزی (معاون وزارت امور خارجه) - با اجازه مقام ریاست در اجرای ماده واحده مورخ بیستم خردادماه ۱۳۴۸ راجع به اساسنامه قانونی وزارت خارجه مقررات استخدامی و مالی و انتظامی و تشکیلاتی وزارت امور

خارجه برای تصویب کمیسیونهای خارجه و دارائی و استخدام مجلسین تقدیم میشود.

رئیس - به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۵- تقدیم لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۴۷ مجلس شورای ملی بوسیله آقای دکتر اعتمادی کارپرداز

رئیس - آقای دکتر اعتمادی بفرمائید.

دکتر اعتمادی - با اجازه مقام ریاست و همکاران محترم. لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۴۷ مجلس شورای ملی را تقدیم میکنم.

رئیس - به کمیسیون محاسبات ارجاع میشود.

۶- طرح و تصویب گزارش کمیسیون دارائی دائر به تأیید اصلاحات مجلس سما در لایحه قانونی تأمین هزینه خدمات قرنطینه‌ای کشور و ابلاغ بدولت

رئیس - گزارش کمیسیونها راجع به تأمین هزینه خدمات قرنطینه‌ای کشور مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۲۸ آبانماه ۱۳۴۸ با حضور آقای دکتر شاهفلی وزیر بهداشتی لایحه شماره ۵۰۲۶ - ۱۳۴۸/۳/۶ دولت راجع به تأمین هزینه خدمات قرنطینه‌ای کشور را که قبلاً بتصویب مجلس شورای ملی رسیده و مجلس سنا در آن اصلاحاتی بعمل آورده بود مورد رسیدگی قرارداد و اصلاحات مجلس سنا را تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بشرح زیر بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

قانون تأمین هزینه خدمات قرنطینه‌ای کشور

ماده ۱- بوزارت بهداشتی اجازه داده میشود و جوهی بعنوان انجام خدمات قرنطینه‌ای بشرح زیر دریافت دارد:

الف - از تمام کشتیها اعم از ایرانی و یا خارجی (باری، مسافری و نفت کش) که از بندر خارجی به آبهای ایران وارد و در لنگرگاهها و بنادر ایران توقف مینمایند از هر کشتی برای هر سفر دریائی فقط یکبار در اولین بندر ایرانی و جومی بر حسب ظرفیت خالص ثبت شده کشتیها طبق جدولهای زیر دریافت میگردد.

۱- کشتیهای تجاری :

تا ۱۰۰ تن	۱۰۰ تا ۱۵۰	۱۵۰ تا ۲۵۰	۲۵۰ تا ۳۵۰	۳۵۰ تا ۴۵۰	۴۵۰ تا ۵۵۰	۵۵۰ تا ۶۵۰	۶۵۰ تا ۷۵۰	۷۵۰ تا ۸۵۰	۸۵۰ تا ۹۰۰	۹۰۰ تا ۱۰۰۰	۱۰۰۰ تا ۱۱۰۰	۱۱۰۰ تا ۱۲۰۰	۱۲۰۰ تا ۱۳۰۰	۱۳۰۰ تا ۱۴۰۰	۱۴۰۰ تا ۱۵۰۰	۱۵۰۰ تا ۱۶۰۰
تا ۱۰۰ تن	از ۱۰۱ تا ۱۰۰۰ تن	از ۱۰۰۱ تا ۲۵۰۰ تن	از ۲۵۰۱ تا ۴۰۰۰ تن	از ۴۰۰۱ تا ۵۵۰۰ تن	از ۵۵۰۱ تا ۷۰۰۰ تن	از ۷۰۰۱ تا ۱۰۰۰۰ تن	از ۱۰۰۰۱ تا ۲۰۰۰۰ تن	از ۲۰۰۰۱ تا بیلا								

۲- کشتیهای نفتکش :

تا ۵۰۰ تن	از ۵۰۱ تا ۱۵۰۰	از ۱۵۰۱ تا ۲۵۰۰	از ۲۵۰۱ تا ۳۵۰۰	از ۳۵۰۱ تا ۴۵۰۰	از ۴۵۰۱ تا ۵۵۰۰	از ۵۵۰۱ تا ۶۵۰۰	از ۶۵۰۱ تا ۷۵۰۰	از ۷۵۰۰۰ تن ظرفیت خالص ثبت شده کشتی بیلا
تا ۵۰۰ تن	از ۵۰۱ تا ۱۵۰۰ تن	از ۱۵۰۱ تا ۲۵۰۰ تن	از ۲۵۰۱ تا ۳۵۰۰ تن	از ۳۵۰۱ تا ۴۵۰۰ تن	از ۴۵۰۱ تا ۵۵۰۰ تن	از ۵۵۰۱ تا ۶۵۰۰ تن	از ۶۵۰۱ تا ۷۵۰۰ تن	از ۷۵۰۰۰ تن ظرفیت خالص ثبت شده کشتی بیلا

ب - علاوه بر جوه فرق برای اقدامات بهداشتی بمنظور دفع جوندگان (انواع موشها) و صدور گواهی بین المللی برای کشتیهاییکه فاقد گواهینامه بین المللی معتبر باشند بر حسب ظرفیت خالص ثبت شده کشتیها وجوهی به ترتیب ذیل اخذ میگردد:

تا ۱۰۰ تن ظرفیت خالص ثبت شده هر فروند معاف
 کشتی از ۱۰۱ تا ۱۵۰ تن ۳۰۰۰ ریال
 کشتی از ۱۵۰ تا ۲۵۰ تن ۵۰۰۰
 کشتی از ۲۵۰ تا ۳۵۰ تن ۵۶۰۰
 از ۳۵۰ تا ۴۵۰ تن ۷۵۰۰
 از ۴۵۰ تا ۵۵۰ تن ۸۵۰۰
 از ۵۵۰ تا ۶۵۰ تن ۱۰۰۰۰
 از ۶۵۰ تا ۷۵۰ تن ۱۲۰۰۰
ماده ۳- در مورد وسائط نقلیه که حامل مسافر از نقاط آلوده به بیماریهای قرنطینه ای میباشند و از طریق مرزهای دریائی هوائی و زمینی وارد میشوند.
 در صورتیکه به تشخیص وزارت بهداشت لازم باشد مسافر و سرنشینان آن وسیله در قرنطینه نگهداری شود از صاحبان آن وسائط نقلیه یا نمایندگان آنان مبلغی که حداکثر آن ۴۰۰ ریال در روز خواهد بود بسبب هزینه نگهداری هر نفر طبق تعرفه هائی که وزارت بهداشت با جلب نظر وزارت دارائی تعیین میکند اخذ میشود.
ماده ۴- وجوهی که بموجب این قانون دریافت میشود و همچنین وجوهی که بر طبق بند ۱۴ فهرست موضوع تبصره ۳ قانون اجازه تأسیس سازمان بنادر و کشتیرانی مصوب ۱۳۳۹/۲/۲۲ از اول سال ۱۳۴۸ برای هزینه بهداشت و قرنطینه بنادر وصول شده و میشود در حساب مخصوصی که در خزانه افتتاح خواهد شد جمع آوری و طبق آیین نامه ای که از طرف وزارت بهداشتی با موافقت وزارت دارائی بدین منظور تدوین میشود و بتصویب هیأت وزیران میرسد صرف ایجاد توسعه تکمیل و دایر نگهداشتن خدمات قرنطینه ای خواهد شد.
ماده ۴- کشتیها و شناورهای متعلق به نیروهای مسلح شاهنشاهی و سازمان بنادر و کشتیرانی از پرداخت کلیه وجوه مندرج در این قانون معاف میباشند.
 مخبر کمیسیون دارائی - علی اکبر دانشمند
 گزارش از کمیسیون بهداشتی بمجلس شورای ملی
 کمیسیون بهداشتی در جلسه ۲ آذرماه ۱۳۴۸ با حضور آقای دکتر مرشد معاون وزارت بهداشتی لایحه مربوط به تأمین هزینه خدمات قرنطینه ای کشور را مورد

آقایان:

رسیدگی قرارداد و محسوبه کمیسیون دارائی را تأیید و تصویب کرد.
 اینک گزارش آتراء بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.
 مخبر کمیسیون بهداشتی - دکتر ستوده
رئیس - نسبت به گزارش کمیسیونها نظری نیست آقای پرفسور مخبر فرهمند بفرمائید.
پرفسور مخبر فرهمند - بنده اجازه میخوام از تقدیم این لایحه نهایت تشکر را از طرف فراکسیون پارلمانی حزب مردم بکنم برای اینکه آقایان محترم بخاطر دارند که رهبر عالیقدر ما علیحضرت همایون شاهنشاه در یکی از فرمایشاتشان مطلبی فرمودند که مفهومش این بود منتظر نشوید که تصمیماتی بگیرند برای کاری که پیش پای شما آمده است همیشه باستقبال کارها بروید و این یکی از این موارد است برای اینکه باتوسعه کارهای صنعتی شدن مملکت احتیاجات مملکت و صادرات مملکت و توسعه بندرگاههای جدید طبیعتاً یک چنین اقدامی لازم و حتی واجب است ضمناً باید اینجا متذکر شوم که در قسمت قرنطینه و واکسیناسیون وزارت بهداشتی نهایت مراقبت را از چندین سال باینطرف داشته است بخاطر دارم که یکی از آقایان نخست وزیران که عازم مسافرت هندوستان بودند و اتفاقاً بنده در دفترشان بودم تلفن میفرمودند که اوراق واکسیناسیون ما و همراهان را ببرند و بامضاء برسانند و برگردانند در مدتی کمتر از نیم ساعت رئیس بنگاه پاستور وقت با کیف و وسایل واکسیناسیون بدفتر آقای نخست وزیر آمد و استدعا کرد که اجازه بفرمائید اول آقایان را واکسینه کنند بعد ورقه تصدیق را تقدیم خواهند کرد جداً این یکی از مواردی است که قابل تقدیر و تحسین است (احسنت).
رئیس - نظر دیگری نسبت به گزارش کمیسیونها نیست ؟ (اظهاری نشد) نسبت به اصلاحات مجلس سنا رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. نسبت باین لایحه با ورقه اخذ رأی میشود.
 (اسامی نمایندگان بترتیب آتی وسیله منشی آقای مهندس صائی اعلام و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد).

سعیدوزیری - دکتر مدنی - موسوی ماکوئی - دکتر دادفر - ابوزر - دکتر مهذب - مهندس عطائی - دکتر خطیبی - مؤید امینی - موقر - دکتر وحیدنیا - کلانتری - مهندس جلالی نوری - دکتر سعید - فرهاد پور - مهندس معینی - کمالوند - مهندس پرویز بهبودی - عبدالحسین طباطبائی - جوادی - مهندس زرنجانچی - دکتر کیان - پدرامی - دیبیم - فیاض فاضلی - ضیاء احمدی - دکتر موثقی - اصولی - مبارکی - دکتر صالحی - دکتر معظمی بدر صالحیان - بهنیا - دکتر بقائی یزدی - دکتر اسفندیاری ماهیار - کلانتر هرمزی - صالحی - سلیمانی - دکتر درودی - مجد - انشاء - مهرزاد - دکتر عظیمی - ملک افضلی - امیراحمدی - غلام نیاکان - دکتر رضوانی - دکتر برومند - ملک زاده آملی - دکتر بیت منصور - خانم دکتر دولشاهی - مهندس فروهر - بختیاری پوز - تیمسار وحدانیان - دکتر فریور - دکتر نجیمی - مهندس ریاحی - خسروی - دکتر اعتمادی - تیمسار حکیمیان - صادق سمیعی جهانشاهی - جوانشیر - مروتی - مهندس بهرام زاده ابراهیمی - جاماسبی - دکتر ستوده - صائی - فخر طباطبائی - دکتر میرعلاء - امامی رضوی - دکتر محقق - پورسناط - دکتر المونی - مهندس بریمانی - مهندس عترت - فولادوند - دانشمند - آموزگار - معیری - دکتر متین - دکتر رفعت - ولی قراچورلو - حی - دکتر غنی - دکتر کفائی - مانی - مهندس سهم الدینی - محسنی مهر - خانم جهانبانی - عجم - ظفر - دکتر خزائی - توسلی - امام مردوخ - مهندس زر آور - صادقی - دکتر قهرمان - مهندس برومند - صائب - مافی - شهرستانی - پوربایانی - محدث زاده - دکتر یگانگی - کورس - صدیقیانی زاده - مهندس اخوان - دکتر بهبهانی - مردی - زرگر زاده - بوشهری - مهندس اربابی - موسوی - مهندس پروشانی - مهندس ریاضی - شاخوئی - شیخ الاسلامی - یوسفی - دکتر طالع - دکتر صدر - پروفوزر مخبر فرهمند - مهاجرانی - دکتر صفائی - مهندس اردلان - دکتر شریعت دکتر مهدوی - ثامنی - دکتر فریور - دکتر ملکی - آدیب سمیعی - تیمسار نکوزاد - خواجه نوری - دکتر خیر اندیش -

مهندس یارمحمدی - خانم زاهدی - دکتر زعفرانلو -
 مهندس صیانی - خانم سعیدی - روحانی - دکتر حبیب‌اللهی
 کاسمی - خانم بزرگ‌نیا - خانم تربیت - دکتر وفا -
 دکتر اسدی - دکتر رفیعی - عباس میرزائی - صدری
 کیوان - رامبد - دکتر هواگیمیان - آرسنجانی - اخلاقی -
 مهندس ارفع - دکتر یزدان‌پناه - پزشکی - دکتر رهنوردی -
 دکتر عدل - روستا - مهندس کیا - اهری - مهندس کیا
 کجوری - دکتر ناصر بهودی - سرتیپ پور - مهندس اسدی
 سمیع - دکتر صاحب‌قلم - مهندس معینی زند - دکتر امامی
 خجوتی

(آراء مأخوذه شماره شد و نتیجه بقرار زیر اعلام
 گردید)

آراء موافق ۱۶۹ رأی

رئیس - لایحه یا ۱۶۹ رأی موافق بانساق آراء
 تصویب شد دولت ابلاغ میشود.

موافقین - آقایان:

زرگرزاده - بوشهری - مهندس ازبایی - موسوی
 مهندس پروشانی - مهندس ریاضی - شاخونی - شیخ‌الاسلامی -
 یوسفی - دکتر طالع - دکتر صدر - پروفیسور مخبر فرهمند مهاجرانی
 دکتر صفائی - مهندس اردلان - دکتر شریعت - دکتر مهدوی
 ثامنی - دکتر فرهود - دکتر ملکی - ادیب‌سمعی - تیمسار
 نکوزاده - خواجه‌نوری - دکتر خیراندیش - مهندس یارمحمدی
 خانم زاهدی - دکتر زعفرانلو - مهندس صیانی - خانم
 سعیدی - فیاض فاضلی - روحانی - دکتر حبیب‌اللهی -
 کاسمی - خانم بزرگ‌نیا - خانم تربیت - دکتر وفا -
 دکتر اسدی - دکتر رفیعی - عباس میرزائی - صدری
 کیوان - رامبد - دکتر هواگیمیان - آرسنجانی - اخلاقی
 مهندس ارفع - دکتر یزدان‌پناه - پزشکی - دکتر رهنوردی
 دکتر عدل - روستا - مهندس کیا - اهری - کیا کجوری
 دکتر ناصر بهودی - مهندس فروهر - بختیاری پور - تیمسار
 وحدانیان - دکتر فریر - دکتر نجمی - مهندس ریاحی -
 خسروی - دکتر اعتمادی - تیمسار حکیمیان - صادق‌سمعی
 جهانشاهی - جوانشیر - مرونی - مهندس بهرامزاده ابراهیمی
 جاماسی - دکتر ستوده - صیانی - فخر طباطبائی - دکتر
 میرعلاء - امامی رضوی - دکتر محقق - پورساطع - دکتر

الموتی - مهندس بریمانی - مهندس عترت - فولادوند -
 دانشمند - آموزگار - معیری - دکتر متین - دکتر رفعت
 ولی قراچورلو - حی - دکتر غنی - دکتر کفائی - مانی -
 مهندس سہم الدینی - محسنی مهر - خانم جهانبانی - عجم
 ظفر - دکتر خزائلی - توسلی - امام‌مردوخ - مهندس زر‌آور
 صادقی - دکتر قهرمان - مهندس برومند - صائب - مافی
 شهرستانی - پوربایانی - محدث‌زاده - دکتر یگانگی - کورس
 صدیقیانی زاده - مهندس اخوان - دکتر بهبهانی - مرندی
 سعیدوزیری - دکتر مدنی - موسوی ماکوئی - دکتر دادفر -
 ابوذر - دکتر مهذب - مهندس عطائی - دکتر خطیبی -
 مؤید امینی - موقر - دکتر وحیدنیا - کلانتری - مهندس
 جلالی نوری - دکتر سعید - فرهادپور - مهندس معینی -
 کمالوند - مهندس پرویز بهبودی - عبدالحسین طباطبائی -
 جوادی - مهندس زنجانچی - دکتر کیا - پدرامی -
 دبیم - فیاض فاضلی - ضیاء احمدی - دکتر موثقی -
 اصولی - مبارکی - دکتر صالحی - دکتر معظمی - بدر
 صالحیان - بهنیا - دکتر بقائی یزدی - دکتر اسفندیاری -
 ماهیار - کلانتر هرمزی - صالحی - سلیمانی - دکتر
 درودی - مجد - انشاء - مهرزاد - دکتر عظیمی - ملک
 افضلی - امیر احمدی - غلام‌نیاکان - دکتر رضوانی -
 دکتر برومند - ملک‌زاده آملی - دکتر بیت منصور - خانم
 دکتر دولتشاهی - سرتیپ پور - مهندس اسدی سمیع - دکتر
 صاحب‌قلم - مهندس معینی زند - دکتر امامی خوئی -
 رئیس - آقای دکتر مرشد بفرمائید

دکتر مرشد (معاون وزارت بهداری) - با اجازه
 مقام محترم ریاست از عموم نمایندگان که لطف فرمودند
 و این لایحه را تصویب فرمودند تشکر میکنم و امیدوارم با
 این اجازه‌ای که فرمودید وضع قرنطینه‌های کشور بهبود
 بیشتری پیدا کند ضمناً از فرمایشات جناب آقای پروفیسور
 مخبر فرهمند که وضع قرنطینه‌های کشور را تأیید فرمودند
 سپاسگرازی میکنم و عرض میکنم باتصویب این لایحه یک
 چیزی که در شأن این کشور بود و تا حالا عملی نمیشد
 اجازه فرمودید و آن صدور گواهی مربوط به جوندگان
 است برای اینکه سازمان بهداشت جهانی این را فقط به
 چند کشور اجازه داده و صلاحیت‌شان را تصویب کرده

است که این گواهی‌نامه را صادر کند و این واقعاً در شأن
 کشور ما بود که خوشبختانه سازمان بهداشت جهانی بعد از
 رسیدگی کامل تصویب کرده که کشور ایران صلاحیت
 صدور این نوع گواهی‌نامه بین‌المللی را دارد و تمام دنیا
 باید قبول کند و حالا با اجازه نمایندگان محترم قانونی که
 ابلاغ شد این قسمت که به پرستش مملکت اضافه میکند
 عملی میشود متشکرم (احسن).

**۷ طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون کشور
 راجع به الحاق يك تبصره بماده اول قانون
 تأسیس کتابخانه‌های عمومی و ارسال
 به مجلس سنا**

رئیس - گزارش شور دوم لایحه الحاق يك تبصره
 بماده اول قانون تأسیس کتابخانه‌های عمومی مطرح است
 قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون کشور بمجلس شورای ملی
 کمیسیون کشور در جلسه سه شنبه چهارم آذرماه
 ۱۳۴۸ با حضور نماینده دولت لایحه شماره ۲۵۷۹۰
 مورخ ۱۳۴۸/۸/۷ دولت راجع به الحاق يك تبصره بماده
 اول قانون تأسیس کتابخانه‌های عمومی را که گزارش
 شور اول آن بشماره ۱۰۰۶ چاپ شده است برای شور دوم
 مورد رسیدگی قرارداد و بنا توجه به پیشنهاد واصله بنا
 اصلاحی تصویب کرد. اینک گزارش آن را به مجلس
 شورای ملی تقدیم میدارد.

**لایحه قانون الحاق يك تبصره بماده اول قانون
 تأسیس کتابخانه‌های عمومی**

ماده واحده - تبصره ذیل بعنوان تبصره ۸ بماده اول
 قانون تأسیس کتابخانه عمومی مصوب دیماه ۱۳۴۴ اضافه
 میشود:

تبصره ۸ - هیئت امناء کتابخانه‌های عمومی کشور
 مجاز است در هر شهری که کانون پرورش فکری کودکان
 و جوانان مبادرت بتأسیس کتابخانه کودک نموده یا بنماید.
 در صورتیکه جمع ۱/۵٪ در آمد شهرداری از یکصد هزار
 ریال بالایا باشد سالانه تا میزان ۲۰٪ از درآمد حاصله
 از سهمیه ۱/۵٪ مزبور را از تاریخ تصویب این قانون
 بعنوان کمک کتابخانه کودک در همان محل اختصاص دهد.
 مخبر کمیسیون کشور - کلانتر هرمزی

گزارش شور دوم از کمیسیون فرهنگ و هنر
 بمجلس شورای ملی
 کمیسیون فرهنگ و هنر در جلسه سه شنبه چهارم
 آذرماه ۱۳۴۸ با حضور نماینده دولت لایحه الحاق يك
 تبصره بماده اول قانون تأسیس کتابخانه‌های عمومی را مورد
 رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون کشور را عیناً تأیید و
 تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.
 مخبر کمیسیون فرهنگ و هنر - مجید محسنی مهر
 رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟
 (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟
 (اظهاری نشد) به ماده واحده و کلیات آخر آن رأی میگیریم
 خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند
 (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب بمجلس
 سنا فرستاده میشود.

**۸- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور
 استخدام راجع بتأسیس سازمان اسناد ملی
 ایران و ارسال بمجلس سنا**
 رئیس - گزارش شور دوم لایحه تأسیس سازمان
 اسناد ملی ایران مطرح است قرائت میشود.
 (شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای
 اداری به مجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری با
 حضور نماینده دولت لایحه شماره ۱۵۷۲۴-۱۵۷۲۴/۴/۶ راجع
 به تأسیس سازمان اسناد ملی ایران را که گزارش شور اول
 آن بشماره ۹۸۱ چاپ شده است با توجه به پیشنهادهای
 واصله مورد رسیدگی قرارداد و با اصلاحاتی بشرح زیر
 تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.
 لایحه قانون تأسیس سازمان اسناد ملی ایران
ماده اول - بمقتضی جمع آوری و حفظ اسناد ملی
 و تاریخی ایران در سازمان واحد و فراهم آوردن شرایط
 و امکانات مناسب برای دسترسی عموم به این اسناد و
 همچنین صرفه‌جویی در هزینه‌های اداری و پرسنلی از طریق

تمرکز پرونده‌های راكد وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت و امحاء اوراق زائد. سازمانی بنام سازمان اسناد ملی ایران وابسته بسازمان امور اداری و استخدامی کشور تأسیس میگردد.

تبصره - اسناد مذکور در این ماده شامل کلیه اوراق، مراسلات، دفاتر پرونده‌ها، عکسها، کلیشه‌ها، نمودارها، فیلمها، میکرو فیلمها و نوارهای ضبط صوت و سایر اسنادی که در دستگاه دولت تهیه شده و یا دریافت گردیده است و بطور مداوم یا غیرمداوم در تصرف دولت بوده و از لحاظ اداری، مالی، اقتصادی، قضائی، سیاسی، علمی و فنی و تاریخی ارزش نگهداری دائمی داشته باشند.

ماده دوم - سازمان اسناد ملی ایران دارای يك رئیس و يك شورا و تشکیلات لازم خواهد بود.

ماده سوم - رئیس سازمان اسناد ملی از بین مستخدمین عالی‌رتبه دولت که دارای تحصیلات عالی و سابقه تحقیق و تخصص در امور اداری و آرشیو باشند به پیشنهاد دبیر کل سازمان امور اداری و استخدامی کشور و تصویب هیئت وزیران انتخاب میشود.

ماده چهارم - شورای سازمان مرکب از اشخاص زیر خواهد بود:

- ۱- وزیر فرهنگ و هنر یا معاون او.
- ۲- وزیر امور خارجه یا معاون او.
- ۳- دادستان کل یا معاون او.
- ۴- دبیر کل سازمان امور اداری و استخدامی کشور یا معاون او.
- ۵- دادستان دیوان محاسبات.
- ۶- دونفر از اشخاص متبحر در تاریخ ایران به پیشنهاد وزیر علوم و آموزش عالی و تصویب هیئت وزیران که برای مدت ۳ سال انتخاب میشوند و انتخاب مجدد آنها بلامانع است.

تبصره ۱۵ - رئیس سازمان اسناد ملی ایران بعنوان دبیر شوری در جلسات شرکت میکند ولی حق رأی نخواهد داشت.

تبصره ۳ - نماینده وزارتخانه یا سازمانی که اتخاذ تصمیم درباره اوراق زائد و یا اسناد و پرونده‌های آن

وزارتخانه یا سازمان در شورا مطرح است برای تبادل نظر بجلسات شورا دعوت میشود.

تبصره ۳ - آئیننامه طرز تشکیل جلسات شورا و ترتیب انتخاب رئیس و نحوه اتخاذ تصمیمات بتصویب شورا خواهد رسید.

ماده پنجم - وظایف شورا بشرح زیر است:

الف - تشخیص اوراق زائد قابل امحاء و تصویب فهرست مشروح آنها که قبلا از طرف سازمان اسناد ملی و وزارتخانه یا مؤسسه دولتی ذیربط طبق مقررات این قانون تهیه و تنظیم شده باشد.

ب - تصویب آئیننامه‌های مربوط بنحوه بررسی و اخذ و نقل و انتقال پرونده‌های راكد و اسناد ملی و تاریخی.

ج - تصویب آئین نامه‌های مربوط به تنظیم و نگهداری و در دسترس گذاشتن اسناد ملی و تاریخی و همچنین مقررات مربوط به اسناد محرمانه و نحوه مراجعه بآنها.

د - تصویب مقررات و ضوابط و معیارهائیکه وزارتخانه‌ها و مؤسسات وابسته بدولت باید در تنظیم و ضبط و نگهداری پرونده‌ها و اسناد و مدارك رعایت کنند.

ه - تدوین تعرفه‌ایکه طبق آن سازمان اسناد ملی در ازای تهیه میکرو فیلم و فتوکپی و رونوشت گواهی شده و یا انجام خدمات مشابه از اشخاص (اعم از حقیقی و حقوقی) حق الزحمه دریافت خواهد کرد.

تبصره - وجوه حاصل از بند ه این ماده بحساب درآمد خزانه دولت منظور خواهد شد.

ماده ششم - وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت مکلفند کلیه اسناد و پرونده‌های راكد را که احتیاجی بنگهداری آنها در سازمانهای مربوط نیست برای نگهداری موقت به سازمان اسناد ملی بپسارند مگر آنکه از تاریخ تهیه و تنظیم سند و یا تاریخ آخرین برگ پرونده مدت چهل سال گذشته باشد که در اینصورت باید بطور دائم به سازمان اسناد ملی منتقل شود.

تبصره - وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت و همچنین شورای سازمان اسناد ملی میتوانند اسناد

و پرونده‌هایی را که طبق این ماده در اختیار سازمان اسناد ملی قرار گرفته است و افشای مطالب آنها بحقوق اشخاص و یا مصالح دولت لطمه میزند برای مدت معین محرمانه محسوب دارند و سازمان مکلف است که این اسناد و پرونده‌ها را حسب مورد تا انقضای مدت مقرر و یا اعلام ثانوی وزارتخانه یا مؤسسه مربوط و یا تصمیم مجدد شورا از دسترس مراجعان باستثنای مراجع صالحه قانونی دور نگاهدارد.

ماده هفتم - آئیننامه مربوط بتشخیص اوراق زائد و ترتیب امحاء آنها به پیشنهاد رئیس سازمان اسناد ملی و تأیید شورا بتصویب کمیسیونهای مربوط مجلسین میرسد.

ماده هشتم - وزارت جنگ از شمول مقررات این قانون مستثنی است و ترتیب نگهداری و حفظ اسناد ملی و تاریخی و همچنین امحای اوراق زائد و بلامصرف در ارتش شاهنشاهی با اطلاع سازمان اسناد ملی بتشخیص هیئت صلاحیتداری خواهد بود که باین منظور تشکیل میشود. طرز تشکیل هیئت مزبور و نحوه اجرای مفاد این ماده بموجب آئیننامه‌ای خواهد بود که توسط وزارت جنگ تدوین و تصویب میشود.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - دیهم

گزارش شور دوم از کمیسیون فرهنگ و هنر

بمجلس شورای ملی

کمیسیون فرهنگ و هنر در جلسه ۲۵ آبان ماه ۱۳۴۸ با حضور نماینده دولت لایحه راجع به تأسیس سازمان اسناد ملی ایران را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون فرهنگ و هنر - مجید محسنی

گزارش شور دوم از کمیسیون نظام بمجلس

شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه ۲۶ آبان ماه ۱۳۴۸ با حضور نماینده دولت لایحه راجع بتأسیس سازمان اسناد ملی ایران را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و ماده ۸ ارجاعی به کمیسیون را تصویب کرد. اینک گزارش آنرا در تأیید

گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون نظام - حکیمیان

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۲۶ آبان ماه ۱۳۴۸ با حضور نماینده دولت لایحه راجع به تأسیس سازمان اسناد ملی ایران را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری را در این مورد تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر وفا

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی بمجلس

شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۲۸ آبان ماه ۱۳۴۸ با حضور نماینده دولت لایحه راجع به تأسیس سازمان اسناد ملی ایران را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری را در این مورد تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - علی اکبر دانشمند

گزارش شور دوم از کمیسیون علوم و آموزش عالی

به مجلس شورای ملی

کمیسیون علوم و آموزش عالی در جلسه ۲۹ آبان ماه ۱۳۴۸ با حضور نماینده دولت لایحه راجع بتأسیس سازمان اسناد ملی ایران را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون علوم و آموزش عالی - دکتر قهرمان

رئیس - ماده اول مطرح است قرائت می‌شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده اول - بمنظور جمع آوری و حفظ اسناد ملی و تاریخی ایران در سازمان واحد و فراهم آوردن شرایط و امکانات مناسب برای دسترسی عموم به این اسناد و

همچنین صرفه‌جویی در هزینه‌های اداری و پرسنلی از طریق تمرکز پرونده‌های راکد وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت و امحاء اوراق زائد. سازمانی بنام سازمان اسناد ملی ایران وابسته بسازمان امور اداری و استخدامی کشور تأسیس میگردد.

تبصره - اسناد مذکور در این ماده شامل کلیه اوراق، مراسلات، دفاتر پرونده‌ها، عکسها، کلیشه‌ها، نمودارها، فیلمها، میکروفیلها و نوارهای ضبط صوت و سایر اسنادی که در دستگاه دولت تهیه شده و یادریافت گردیده است و بطور مداوم یا غیرمداوم در تصرف دولت بوده و از لحاظ اداری، مالی، اقتصادی، قضائی، سیاسی، علمی و فنی و تاریخی ارزش نگهداری دائمی داشته باشند.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم بماده اول خانم‌ها و آقایانی که موافقت خواستند می‌کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده دوم قرائت می‌شود:

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده دوم - سازمان اسناد ملی ایران دارای یک رئیس و یک شورا و تشکیلات لازم خواهد بود.

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم بماده دوم خانم‌ها و آقایانی که موافقت خواستند می‌کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده سوم قرائت می‌شود:

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده سوم - رئیس سازمان اسناد ملی از بین مستخدمین عالی‌رتبه دولت که دارای تحصیلات عالی و سابقه تحقیق و تخصص در امور اداری و آرشیو باشد به پیشنهاد دبیر کل سازمان امور اداری و استخدامی کشور و تصویب هیئت وزیران انتخاب میشود.

رئیس - در ماده سوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم بماده سوم خانم‌ها و آقایانی که موافقت خواستند می‌کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده چهارم قرائت می‌شود:

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده چهارم - شورای سازمان مرکب از اشخاص زیر خواهد بود:

۱- وزیر فرهنگ و هنر یا معاون او.

۲- وزیر امور خارجه یا معاون او.

۳- دادستان کل یا معاون او.

۴- دبیر کل سازمان امور اداری و استخدامی کشور یا معاون او.

۵- دادستان دیوان محاسبات.

۶- دو نفر از اشخاص منبخر در تاریخ ایران به پیشنهاد وزیر علوم و آموزش عالی و تصویب هیئت وزیران که برای مدت ۳ سال انتخاب میشوند و انتخاب مجدد آنها بلامانع است.

تبصره ۱ - رئیس سازمان اسناد ملی ایران بعنوان دبیر شوری در جلسات شرکت میکند ولی حق رأی نخواهد داشت.

تبصره ۲ - نماینده وزارتخانه یا سازمانی که اتخاذ تصمیم در باره اوراق زائد و یا اسناد و پرونده‌های آن وزارتخانه یا سازمان در شورامطرح است برای تبادل نظر بجلسات شورا دعوت میشود.

تبصره ۳ - آئیننامه طرز تشکیل جلسات شورا و ترتیب انتخاب رئیس و نحوه اتخاذ تصمیمات بتصویب شورا خواهد رسید.

رئیس - در ماده چهارم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم بماده چهارم خانم‌ها و آقایانی که موافقت خواستند می‌کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده پنجم قرائت می‌شود:

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده پنجم - وظایف شورا بشرح زیر است:

الف - تشخیص اوراق زائد قابل امحاء و تصویب فهرست مشروح آنها که قبلا از طرف سازمان اسناد ملی و وزارتخانه یا مؤسسه دولتی ذیربط طبق مقررات این قانون تهیه و تنظیم شده باشد.

ب - تصویب آئیننامه‌های مربوط بنحوه بررسی و اخذ و نقل و انتقال پرونده‌های راکد و اسناد ملی و تاریخی.

ج - تصویب آئین‌نامه‌های مربوط به تنظیم و نگهداری و در دسترس گذاشتن اسناد ملی و تاریخی و همچنین مقررات مربوط به اسناد محرمانه و نحوه مراجعه بآنها.

د - تصویب مقررات و ضوابط و معیارهاییکه وزارتخانه‌ها و مؤسسات وابسته بدولت باید در تنظیم و ضبط و نگهداری پرونده‌ها و اسناد و مدارک رعایت کنند.

ه - تدوین تعرفه‌ایکه طبق آن سازمان اسناد ملی در ازای تهیه میکروفیل و فوکی و رونوشت گواهی شده و یا انجام خدمات مشابه از اشخاص (اعم از حقیقی و حقوقی) حق الزحمه دریافت خواهد کرد.

تبصره - وجوه حاصل از بند ه این ماده بحساب درآمد خزانه دولت منظور خواهد شد.

رئیس - در ماده پنجم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی می‌گیریم بماده پنجم خانم‌ها و آقایانی که موافقت خواستند می‌کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ششم قرائت می‌شود:

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ششم - وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت مکلفند کلیه اسناد و پرونده‌های راکد را که احتیاجی بنگهداری آنها در سازمانهای مربوط نیست برای نگهداری موقت به سازمان اسناد ملی بپسارند مگر آنکه از تاریخ تهیه و تنظیم سند و یا تاریخ آخرین برگ پرونده مدت چهل سال گذشته باشد که در اینصورت باید بطور دائم به سازمان اسناد ملی منتقل شود.

تبصره - وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت و همچنین شورای سازمان اسناد ملی میتوانند اسناد و پرونده‌هایی را که طبق این ماده در اختیار سازمان اسناد ملی قرار گرفته است و افشای مطالب آنها بحقوق اشخاص و یا مصالح دولت لطمه میزند برای مدت معین محرمانه محسوب دارند و سازمان مکلف است که این اسناد و پرونده‌ها را حسب مورد تا انقضای مدت مقرر و یا اعلام ثانوی وزارتخانه یا مؤسسه مربوط و یا تصمیم مجدد شورا از دسترس مراجعان باستثنای مراجع صالحه قانونی دور نگهدارد.

رئیس - در ماده ششم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی می‌گیریم به ماده ششم خانم‌ها و آقایانی که موافقت خواستند می‌کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده هفتم قرائت میشود:

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده هفتم - آئیننامه مربوط بتشخیص اوراق زائد و ترتیب امحاء آنها به پیشنهاد رئیس سازمان اسناد ملی و تأیید شورا بتصویب کمیسیونهای مربوط مجلسین میرسد. **رئیس** - در ماده هفتم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی می‌گیریم بماده هفتم خانم‌ها و آقایانی که موافقت خواستند می‌کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده هشتم قرائت می‌شود:

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده هشتم - وزارت جنگ از شمول مقررات این قانون مستثنی است و ترتیب نگهداری و حفظ اسناد ملی و تاریخی و همچنین امحای اوراق زائد و بلامصرف در ارتش شاهنشاهی با اطلاع سازمان اسناد ملی بتشخیص هیئت صلاحیتداری خواهد بود که باین منظور تشکیل میشود. طرز تشکیل هیئت مزبور بنحوه اجرای مفاد این ماده بموجب آئیننامه‌ای خواهد بود که توسط وزارت جنگ تدوین و تصویب میشود.

رئیس - در ماده هشتم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی می‌گیریم بماده هشتم خانم‌ها و آقایانی که موافقت خواستند می‌کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. کلیات آخر لایحه مطرح است آقای دکتر اسفندیاری بفرمائید.

دکتر اسفندیاری - من امروز از طرف حزب مردم مأوریت دارم که به تنظیم کنندگان این لایحه که باین خوبی آن را تنظیم کرده اند تبریک بگویم (احسنت - آفرین) خوشبختانه در این لایحه دو چیز که در تمام لوایح حزب محترم ایران توین همیشه بچشم می‌خورید و مشهود است دیده نمیشود یکی امور استخدامی که به چه صورتی عمل کنند که يك عده‌ای را استخدام کنند یا از سایر قسمت‌ها عده‌ای را به قسمت‌های دیگر منتقل کنند و یکی دیگر هم امور مالی و تعهدات مالی است که مثل همه لوایح يك چیز اضافه می‌کنند که از آئین‌نامه معاملات دولتی بطور کلی مستثنی هست (عده‌ای از اقلیت - احسنت) (مهندس ارفع - جانی که ضرورت نباشد این مواد گذاشته نمی‌شود) عرض کردم یکی از بهترین لوایحی است که دولت تنظیم کرده و به مجلس شورای ملی آورده و امیدوارم در عمل هم

انشاء الله بتواند کاری کند. البته آنچه جزو محاسن این لایحه باید ذکر کنیم این است که در اکثر وزارتخانه‌ها می‌بینید يك مقدار زیادی پرونده وجود دارد که این مقدار اسناد و پرونده‌ها بدردمیخورد اینها از نظر تاریخی ارزش دارد یا از نظر علم الاجتماع مهم است ولی می‌بینیم بیش از دو سه برگ وجود ندارد خود امحاء این اوراق زیادی صرفه‌جویی پرسنی و در هر حال يك قدمی است در راه انقلاب اداری که آقایان مأمور و مسئول اجرای آن بوده‌اند البته این لایحه بصورتی تنظیم شده اسنادی که معرفت و بیاتاریخ ایران هست چه بطور موقت یا دائم نگهداری شود و قید شده که بنحو احسن نگهداری شود و این خود کمکی است بتاریخ ایران و یکی از محاسن ایجاد این قبیل بایگانی‌ها البته این است که اسناد تا بحال در جاهایی که نگاهداری می‌شد از آفات باید بگویم بهیچ عنوان مصون نبودند آنها را موش میخورد یا خراب میشد یا موربانه میخورد و از بین میرفت و حسن این بایگانیهای امروز این است اگر بصورت علمی نگاهداری بشود برای چندین هزار سال می‌تواند مورد استفاده مملکت و محققین ما قرار بگیرد و این نگهداری بطریق علمی البته کار بسیار خوبی است امیدواریم دولت در اجرای این لایحه هم موفق بشود و البته این اسناد که نگاهداری می‌شود باید عرض کنم در آینده مورد استفاده محققین از نظر تاریخ یا علم الاجتماع یا سایر موارد که مورد احتیاج است قرار می‌گیرد و در واقع يك نوع کمکی است به نگهداری تاریخ ایران و ملیت ایران در هر قسمتی یا در قسمت‌های مختلف کشاورزی یا علمی یا اداری نگاهداری می‌شود این است که امیدواریم دولت بتواند در اجرای این لایحه بطور بسیار خوبی عمل کند البته این محاسن بود بایک مقدار محاسن دیگر که در این لایحه مشهود است ولی تذکری که من میخواستم بدهم علاوه بر آنچه عرض کردم این است که من شخصاً و حزب مردم بطور اعم باید بگویم امیدی ندارد که دولت بتواند این لایحه را با این محاسنی که دارد بنحو احسن بمرحله اجراء بگذارد برای اینکه ما از آن متنبهیم که برای ایجاد يك چنین بایگانی کلی یا بایگانی مفصل یا بایگانی علمی دولت

مجبور بشود تعدادی کارمند استخدام کند و يك عده‌ای کارمند را بیکار بکند و ساختمان جدید بوجود بیاورد اما از همه بدتر این است که خدای نکرده این اسناد بصورت تمبرهایی در آید که از نظر رفتن یا مثل اسناد وزارت خارجه در بیاید که علاوه بر اینکه در سابق در جاهای مخصوص نگهداری میشد و مورد استفاده مردم قرار می‌گرفت دیگر مورد استفاده مراجعه کنندگان قرار نگیرد و بصورتی در بیاید که از حیز انتفاع بیفتند و از بین بروند و از آقای دکتر کاظم زاده که اینجا حضور دارند استدعا می‌کنم که همانطوریکه این لایحه بنحو احسن تنظیم شده این قبیل امور و اسناد در تمام دنیا بنحو احسن نگهداری می‌شود و جزو اسناد گران قیمت کشورها هست در اینجا هم ترتیبی بدهند که این اسناد بنحو احسن مورد استفاده قرار بگیرند البته تذکر يك جمله‌ای را ضروری میدانم که بطور کلی بایگانیهای مار الشخاصی اداره می‌کنند که باسم بایگان از زمانهای سابق آنجا بودند و خود شما بهتر میدانید آقای دکتر کاظم زاده بهتر است بگوئیم Master of Misteries یا ارباب اسرار و اینها اشخاصی هستند که بایگانی باصطلاح متحرک هر اداره و سازمانی هستند امیدواریم این بایگانی که شما بوجود می‌آورید احتیاجی به این آدم‌ها نداشته باشد که اگر يك نفر مریض شد تشکیلات آن بایگانی را کد بماند و بخواند اینها باید بصورتی علمی در بیاید که اگر یکی کار و کسی داشت یا یکی رفت و دیگری آمد بتواند خوب اداره شود فرمول بایگانی بطوری باشد که همه بتوانند استفاده کنند امیدوارم جنبه‌های علمی را در این امور کاملاً رعایت کنند البته خود جنابعالی بهتر از من میدانید که در دنیا برای نگهداری این اسناد يك نوع داروهای خاصی هست و وسایلی هست حتی ساختمانی به نوع خاصی هست که ممکن است که هوا نداشته باشد یا داشته باشد که اسناد در آن فاسد نشود ما امیدواریم این لایحه بصورتی نیامده باشد که فقط صورت ظاهر آن حفظ شده باشد که مایک قدم برای نگهداری اسناد تاریخی و حفظ ملیت ایران حتی بگوئیم همانطور که در مرحله اول عرض کردم کمک به انقلاب اداری برداشته باشد و در انقلاب اداری بلکه جنبه عملی آن مورد نظر آقایان قرار گیرد خلاصه فلسفه ایجاد بایگانی عالی یا کاملی را

که شما باین صورت بوجود آورید این فلسفه باضوابطی که در جاهای دیگر مثل امریکا و اروپا در نظر میگیرند شما هم اینها را در نظر بگیرید که این اسنادی که واقعاً به قیمتی خیلی گران برای ایران تمام می‌شود بصورت خوبی نگهداری بشود که مورد استفاده آیندگان قرار گیرد در این لایحه يك مستثنیاتی می‌بینید بامراجعه به وضع موجود مملکتی یا هر مملکتی این مستثنیات باید وجود داشته باشد ولی این مستثنیات خود جنابعالی بهتر میدانید اکثر آقایان میدانند در ممالک دیگر مثل انگلستان و امریکا زمان دارد یعنی اسناد وزارت خارجه امریکا و وزارت جنگ انگلستان یا امریکا زمان دارد من تا آنجا که بخاطر دارم در حدود ۵۰ سال است و بعد در اختیار عامه گذاشته می‌شود که از این اسناد بعنوان تاریخ و تاریخ نویسی یا هر چیز دیگری که میخواهند استفاده کنند برای نگهداری این قبیل اسناد بجاهست و باید هم همینطور باشد بصورت مخفی و سری نگاهداری شود ولی این سازمان لازم دارد این اسنادی که در وزارت جنگ هست پس از ۵۰، ۳۰، ۲۰ سال دیگر نه مورد استفاده دوست و نه در واقع باید بگیریم مورد استفاده دشمن است برای اینکه بحمدالله ما دشمن نداریم نه مورد استفاده مخالف و نه موافق قرار نمیگیرد چیزی است که جنبه تاریخی و علمی دارد و امیدواریم این اسناد هم ترتیبی داده شود بامشخصاتی که حضورتان عرض کردم آن بایگانی اسناد وزارت خارجه و ارتش را در آینده در اختیار تاریخ نویسان و مأمورینی که مشغول تحقیق هستند بآنها بگردد یا محققینی که برای خودشان مطالعه و بررسی می‌کنند یا نویسندگان هر زمان بخواهند از اینها بتوانند استفاده کنند آن چیزی که حزب مردم از دولت محترم حزب ایران نوبن میخواست این است که علاوه بر اینکه جنبه تئوری این لایحه مطرح است و به مجلس آورده شده جنبه عملی را هم در نظر بگیرند و بصورتی در بیاید که در جاهای دیگر دنیا این ترتیب رعایت می‌شود و باین اسناد اینطور رفتار می‌شود (احسن).

رئیس - نظر دیگری در کلیات آخر لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به لایحه رأی میگیریم خام‌ها و آقایانی که موافقت خواست می‌کنم قیام فرمایند (اکثر

برخواستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب به مجلس سنا فرستاده می‌شود. آقای دکتر کاظم زاده بفرماید.

دکتر کاظم زاده (وزیر مشاور) - جناب آقای رئیس نمایندگان محترم بنده خواستم از این فرصت استفاده کنم و تشکر کنم از توجه مخصوصی که نسبت به جنبه‌های مختلف تئوری و عملی این لایحه فرمودند و از دقت و صاحب نظری که موقع بحث در کمیسیونها مورد این لایحه شد و اینکه فرمودند چطور این لایحه تقدیم شده بود البته آماده شد برای رفتن به مجلس سنا خواستم مراتب سپاسگزاری خودم و دولت را حضورتان عرض کنم امیدوار هستم همینطور که جناب آقای دکتر اسفندیاری فرمودند از لحاظ عملی هم بهمین سیستم که جلو میرویم بتوانیم مراحل عملی و اجرایی این مرکز و این سازمان را بنحوی که تطبیق کند با بشون ما تأسیس کنیم تا بتوانیم موارث گذشته خود را در این مرکز برای استفاده تاریخ نویسان جمع آوری کنیم و بتوانیم نظر ایشان را هم اعمال کنیم (احسن).

۹. طرح گزارش يك شوری کمیسیون بودجه راجع به اضافه اعتبارات سال ۱۳۴۸

رئیس - گزارش يك شوری دولت مربوط به اعتبارات اضافی سال ۱۳۴۸ مطرح است قرائت می‌شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون بودجه به مجلس شورای ملی
کمیسیون بودجه در جلسه ۲۸ آبانماه ۱۳۴۸ با حضور آقای دکتر آموزگار وزیر دارائی و آقای دکتر هزاره معاون نخست وزیر و رئیس دفتر بودجه لایحه شماره ۳۲۷۶۲ - ۱۳۴۸/۸/۱۷ دولت مربوط به اعتبارات اضافی سال ۱۳۴۸ را که بشماره ۱۰۰۱ چاپ گردیده مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

ماده واحده - مبلغ ششصد و نود و هشت میلیون (۶۹۸۰۰۰۰۰۰ ریال) اضافه اعتبارات موضوع تصویبنامه های شماره ۲۲۸۴۰ - ۱۳۴۸/۶/۱۶ و ۲۴۲۳۸ - ۱۳۴۸/۷/۷ هیئت وزیران که باستناد ماده ۱۱ قانون محاسبات عمومی بتصویب رسیده است طبق جداول پیوست با اعتبارات بودجه سال ۱۳۴۸ کل کشور اضافه

میگردد و بدولت اجازه داده میشود هزینه‌های مربوط را از محل درآمد عمومی سال ۱۳۴۸ پرداخت کند.

رئیس کمیسیون بودجه - مرتضوی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای فرهادپور بفرمائید.

فرهادپور - قبل از بحث در اصل لایحه باید عرض

کنم دیشب ضمن قرائت روزنامه‌های بزرگ خبری عصر تهران بنده دیدم گزارش شور دوم و گزارش کمیسیون بودجه در مورد این لایحه و چند لایحه دیگر چاپ و منتشر شده است بنده از این توجهی که مطبوعات نسبت به امور پارلمانی مبذول میدارند وظیفه دارم تشکر کنم و این نکته را اشاره کنم که با همه توسعه دامنه امواج رادیویی هنوز مطبوعات از نظر تبلیغ و ارشاد و راهنمایی مردم و تنویر افکار عمومی در مقام اول و اثر فوق العاده زیادی هستند (صحیح است) و بطور قطع و یقین همکاران محترمی که نظیر من پادها و قصبات و روستاهای مناطق انتخابیه‌شان سر و کار دارند ملاحظه کرده‌اند که مردم نوسواد تا چه حد به نوشته‌های جراید اهمیت میدهند که حتی مقاله ولایحه و بحث‌هایش را می‌چینند و در جیبشان نگاه میدارند و برای همه میخوانند و بانها استناد می‌کنند و آنها را بصورت

یک سند تلقی می‌کنند بنده همین مناسبت در جهت توضیح کافی و کامل همکارانم مسلک ارجمند آقای عبدالحسین طباطبائی خواستم از مخبرین محترم جراید که خبرنگاران پارلمانی آنها نخبه جامعه خبرنگاران هستند این استدعا را بکنم که اگر لازم میدانند لوائح را در موقع تقدیم به مجلس یا خبر گزارشها را برای بحث در جراید منتشر بفرمایند این توجه را بفرمایند که لایحه را پس از تصویب نهائی اگر به چاپ برسانند بی نهایت مفید و مؤثر خواهد بود چون مردم باید بدانند قانون آنچه چیزی است که با تشریفات خاصی و در مرحله نهائی به تصویب اکثریت نمایندگان مجلسین میرسد و خدای نکرده از لایحه و گزارش کمیسیون که امکان تغییر و حذف و رد در مواد و تبصره‌هایش هست یک درک قانونی برایشان پیدا نشود و مشتبه نشوند این استدعای بنده است و امیدوارم که مطبوعات ایران که همیشه پیش قراول و پیشقدم در فعالیت‌های اجتماعی و

تنویر افکار عمومی و راهنمای جامعه بوده‌اند باین عرض مختصر بنده توجه داشته باشند و لوائحی که لازم و مفید میدانند از نظر اطلاع عمومی پس از تصویب نهائی بچاپ برسانند که جنبه قانونی داشته باشد (صحیح است).

موضوع دوم که ضرورت داشت و وظیفه دارم از طرف فراکسیون پارلمانی حزب مردم عنوان کنم مسأله ۶۹ میلیون تومان اضافه اعتبار دولت و ۸۰۰ هزار تومان اضافه اعتبار وزارت امور خارجه است و بهر حال نزدیک ۷۰ میلیون تومان اضافه اعتباری است که خواسته شده و چون نمایندگان اقلیت کلیه اعمال دولت را با نهایت دقت نظارت و تعقیب میکنند بطور قطع و یقین بر ما مسلم است که این مخارج کاملاً لازم و واجب و ضروری بوده (احسن است) و خیلی جای خوشحالی است که می‌بینیم این اعتبارها از محل اضافه درآمد پیش بینی شده است چون بنده در این اصلاح ندیدم که از برنامه‌ای و از اعتباری کسر و بمساده‌ای اضافه شود این نموداری است که کار دستگاههای وصولی مملکت ما و پیش بینی‌های درآمد بیشتر از آنست که در لایحه بودجه سال ۴۸ پیش بینی شده در اینجا تذکر این مطلب را لازم میدانم که چون مخارج دولت در سال جاری جاری مخارجی است استثنائی همکاران محترم یادداشت بفرمایند در موقع تصویب بودجه سال ۱۳۴۹ اعتبار دولت را با کسر ۶۹ میلیون تومان امسال تصویب بکنند و در مورد درآمدها هم یادداشت بفرمایند که درآمدهای وصولی پیش بینی بودجه سال ۴۸ را در آمد قطعی با اضافه ۷۰ میلیون تومان منظور بکنند و این رقم باید پیش بینی در آمد برای سال ۱۳۴۹ قرار بگیرد مسأله‌ای که برای بنده اسباب تأسف بود و وظیفه دارم از طرف همه همکاران پارلمانی خودم عرض کنم نحوه تصویب این بودجه است بنده یقین دارم همه آقایان قبول دارید که مجلس انقلابی و نمایندگان دوره انقلاب در هر دقیقه و ساعتی آمادگی دارند که اگر دولت احتیاجی بشکلی جلسه فوق العاده و تصویب مطلب ضروری داشته باشد تشکیل جلسه بدهند و این آمادگی را ما داریم و خیلی میل داشتیم که این ضرورت در مجلس مطرح میشد و ما در روز خودش باین تقاضای دولت رأی مثبت میدادیم تا

۱۰ - تقدیم يك فقره سؤال بوسیله آقای فرهاد پور

فرهاد پور - بنده در روزنامه محترم و بسیار وزین و بسیار خوب ایران نوین تیرتی می‌خوانم که در هزینه‌های ساختمانهای لوکس دولتی صرفه جوئی کنید ما هم همین را می‌گوئیم همین مناسبت بنده سؤالی تقدیم مقام ریاست می‌کنم که آیا انتقال اداره دخانیات به محل سابق لوکس وزارت تولیدات کشاورزی جزء این صرفه جوئی هست یا جواب بدهند (متن سؤال در آخر صورت جلسه جات شده است).

۱۱ - ادامه مذاکره و تصویب گزارش يك شوری کمیسیون بودجه راجع به اضافه اعتبارات سال ۱۳۴۸

فرهاد پور - مسئله دیگری که ضرورت داشت به مقتضای موقع و حسن استفاده بامسوء استفاده از اینکه لایحه بودجه‌ایست و مقام ریاست به بنده اجازه می‌دهند که در هر مدت و هر مطلبی را عنوان کنم عرض می‌کنم و از نماینده محترم دولت معاون پارلمانی وزارت دارائی استدعای کنم ضمن توضیح منابع اضافه در آمدین و عده را بفرمایند که اگر اضافه درآمدها بیش از آن است که خرج شده و اعتباراتی باقی است برای تکمیل کار های نیمه تمام وزارت آبادانی و مسکن و راههای فرعی وزارت راه که نیمه کاره باقی مانده و اگر تمام نشود اتلاف سرمایه است اعتباراتی تأمین بفرمایند تا از این راه سرمایه‌هایی که بمصرف رسیده ولی به نتیجه نرسیده است نجات پیدا کند من حجت می‌کنم اگر عرض کنم که در شهرستان قزوین در سه شهر کوچک از سال ۴۵ قرار داد لوله کشی آب منعقد شده و سال ۴۶ بایستی بمردم آب بدهند ولی سال ۴۸ رو با تمام است و هنوز مردم روی آب لوله کشی رانده‌اند و ایشان از این آب تر نشده است البته انشاء الله وقتی تمام شد مثل لوله کشی آب ایذه آب گل آلود از آن بیرون نیاید بهتر است مسئله ای که در پایان عرایضم باید عرض کنم يك وظیفه اجتماعی است و چون مورد توجه همه هم مسلکان من قرار گرفته است بایستی تذکر داده بشود مسئله ایست که خوشبختانه در اخبار تمام جرائد می‌بینیم که دنیا و قدرتهای دنیائی و دو کشور مافوق قدرت به توافق‌هایی در راه امید به صلح و زندگی

ثابت بشود که در کار اقلیت و انتقاد از دولت هیچگاه از جاده انصاف منحرف نشده و نخواهیم شد (صحیح است) خرج مسلمی است تصویب می‌کردیم الآن هم تصویب خواهیم کرد باین گله مختصر که این قانون محاسبات عمومی که همه دستگاهها از آن فرار میکنند و لولو است چطور شد ماده ۱۱ آن اینقدر عزیز در دانه است که هر سال تابستان باستناد ماده ۹۱ قانون محاسبات عمومی با تصویب نامه اضافه بودجه میگیرند. این مطلب را پارسان هم عرض کردیم که ما آمادگی داریم اگر دعوت کردند و اکثریت نمایندگان حاضر نشدند آنوقت از این ماده ۱۱ که برای يك مواقع استثنائی و اضطراری است و برای دوره‌های گذشته بود که فترت و تعطیل مجلس وجود داشته استفاده کنید حالا که مجلس مستمراً تشکیل جلسه میدهد و کار میکند و همکاری میکند ارشاد و راهنمایی میکند و حرف حساب دولت را قبول میکند چه دلیل و ضرورت دارد که بیائیم از این ماده استفاده کنیم بنابر این بنده تقاضا میکنم نماینده محترم دولت اولاً بما توضیح بفرمایند که منابع در آمدین اضافه در آمد چه محللهائی است که موجب خوشحالی ما بشود ثانیاً وعده بفرمایند که بعد از این استفاده از ماده ۱۱ قانون محاسبات عمومی موکول به موقعی باشد که خدای نکرده تشکیل جلسه مجلس یا تشکیل جلسه فوق العاده امکان پذیر نباشد والا در مهر ماه و در شهریور ماه هر وقت ما را دعوت میکردند می‌آمدیم و با کمال میل باین لایحه رأی مثبت میدادیم حالا هم باین لایحه به لحاظ ضرورت خرج آن رأی مثبت میدهم ولی عمل دولت را قابل انتقاد میدانیم (چند نفر از نمایندگان صحیح است) مسأله دیگری که به ضرورت لازم شد بنده اینجا عرض کنم يك مورد تشکر از همکاران اکثریتی است که بنده می‌بینم در خارج از جلسه رسمی و در فراکسیون و اجتماعاتشان آنها هم با ما همفکری دارند و آنچه که در روزنامه‌های حزب اکثریت بنام نظر هائی که در فراکسیون پارلمانی حزب اکثریت منعکس میشود شاید با نظرات ما کاملاً منطبق باشد و اگر ما بتوانیم این انطباق عقیده فراکسیون را در جلسه عمومی و رسمی مجلس هم با خودمان تأمین کنیم خیلی از کارها اصلاح می‌شود.

بهرتر برای جامعه بشریت رسیده‌اند چون آنچه انجام شده است در جهت آرزوها و آرمانها و سیاست عالی رهبر خردمند ما شاهنشاه آریامهر می‌باشد. جای نهایت تقدیر و تجلیل را دارد ما امیدواریم که این توافق در جهت منع گسترش سلاحهای هسته‌ای و خودداری از استعمال اسلحه‌های میکربی به نتیجه قطعی و نهائی برسد و آنروزی را ببینیم که دنیا با ضمانت اجرائی قابل قبول به خلع سلاح عمومی رسیده باشد و همانطور که آرزوی همه ملت ایران و رهبر بزرگ ملت ایران است بشریت در صلح و صفا و آرامش بسر برد (احسن).

رئیس - آقای قوام صدی بفرمائید.

قوام صدی (معاون وزارت دارائی) - با اجازه

مقام ریاست بنده خیلی خوشوقت و در عین حال متشکرم که جناب فرهادپور اصل مطلب را خیلی جدی قبول فرمودند و تأیید فرمودند که بهر حال استفاده از این اعتبارات ضرورت داشته است و در موقعی بوده است که حتماً بایستی از این اعتبار اضافی استفاده میشده است راجع به منعش با اجازه ایشان باید عرض کنم اعتبار این هزینه‌ها از محل جاری و عادی کشور تأمین میشود. از محل اضافه درآمدهای حاصله از درآمدها بویژه درآمدهای مالیات بر درآمد با اجرای قانون جدید مالیات بر درآمد روز بروز بجلو میرویم و بتوفیق بیشتری میرسیم و این دو خرج از محل اعتبارات جاری تأمین میشود. سؤال سومشان را در مرحله دوم بایستی جواب عرض کنم که فرمودند از محل این اضافه اعتبارات برای مضارف شهرستانها بویژه راههای فرعی داده شود. خیال می‌کنم جوابش در توضیح بنده مندمج است و آن این است که این خرج از محل‌های درآمدهای جاری نه از محل درآمدهای عمرانی کشور است دربارہ درآمدهای عمرانی کشور و احياناً تأمین آن هزینه‌هایی را که اشاره فرمودند لایحه دیگری هست که با اجازه مقام ریاست امروز تقدیم خواهد شد. البته بایستی عرض کنم بدون اینکه وعده این باشد که آن حجام یا آب لوله‌کشی محلی که فرمودید واقعاً از این محل تأمین شده باشد چون بطور مسلم مسئله اولویت‌ها حالا حالاها برای ما مطرح است. خواه و ناخواه از محل تمام اعتبارات جاری کشوری بایستی بارعبایت اولویت خرج‌ها را شدیداً

رعایت کنیم. البته بارعبایت کردن آن مراتب خیال میکنم با لایحه‌ای که تقدیم میشود و انشاءالله بتصویب مجلس محترم خواهد رسید قسمتی از آن در آینده انجام خواهد گرفت و اعتبار آنهام تأمین خواهد شد در مورد استفاده از ماده ۱۱ باید عرض کنم که آنچه مورد نظر نماینده محترم هست همیشه مورد نظر دولت هم بوده است و تا ضرورت آن به صورتی که موجب قبول ماده ۱۱ قانون محاسبات عمومی از طرف قوه مقننه بوده است وجود پیدا نکند. هیچگاه دولت اقدام به صدور چنین تصویب نامه‌هایی در غیبت مجلس نمی‌کند و همیشه تلاش و کوشش این است که بهمان نهج و ترتیبی که مورد توجه نمایندگان محترم و میان ایشان بود عمل بکند و اینگونه موارد از مواردی است که واقعاً ضرورت پیدا می‌کند بهمان وصفی که عرض کردم چون فوریت آن طوری بود که دعوت از نمایندگان محترم از شهرستانها و جمع شدن این عده را زمان اجازه نمیداده است بهمین جهت این کار شده است و بنده امیدوارم که این نظر همیشه ملحوظ باشد (احسن).

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟ (اظهاری

نشد) بهرود در شور ماده واحده رأی می‌گیریم خانم‌ها آقایانی که موافقتند خواهش می‌کنم قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده واحده و کلیات آخر آن رأی می‌گیریم خانم‌ها و آقایانی که موافقتند خواهش می‌کنم قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای اظهار ملاحظات به مجلس سنا فرستاده میشود.

۱۲ - تقدیم يك فقره اصلاح بودجه ويك فقره

لایحه بوسله آقای قوام صدی معاون

وزارت دارائی

رئیس - آقای قوام صدی بفرمائید.

قوام صدی (معاون وزارت دارائی) - با اجازه مقام محترم ریاست. اصلاح بودجه است برای انتقال اعتبارات دستگاههای فرستنده شهرستانهای، اهواز اصفهان. تبریز، رشت، رضائیه و زاهدان. شیراز و سنج و کرمان و کرمانشاه و گرگان که از اعتبارات

وزارت پست و تلگراف به اعتبارات وزارت اطلاعات منتقل میشود. گزارشی است تهیه شده که تقدیم میشود.

رئیس - به کمیسیون بودجه ارجاع میشود.

قوام صدی - با اجازه مقام ریاست لایحه است مربوط به کسب اجازه ۳۸ میلیارد اضافه اعتبار برای برنامه عمرانی چهارم و اجازه تغییراتی در فصول اعتبارات مصوب این برنامه که تقدیم و استدعای ارجاع بکمیسیونهای مربوطه را دارم.

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۳ - اخذ رای نهائی و تصویب لایحه قانونی واصله

از مجلس سنا راجع به معافیت گمرکی

کالاهائی که تحت رژیم کابوتاژ

حمل میشود و ابلاغ بدولت

رئیس - لایحه معافیت گمرکی و عوارض غیر گمرکی کالاهائی که تحت رژیم کابوتاژ حمل میشود برای اخذ رأی نهائی مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

قانون معافیت گمرکی و عوارض غیر گمرکی کالاهائی که تحت رژیم کابوتاژ حمل میشود

ماده واحده - کلیه کالاهائی که بر اساس مقررات فصل دوم از باب ششم آئین‌نامه اجرای قانون اصلاح تعرفه گمرکی مصوب تیرماه ۱۳۳۷ بین بنادر جنوب کشور و جزایر و بنادر خلیج فارس و دریای عمان بطور کابوتاژ حمل میشود از پرداخت کارمزد و هزینه‌های گمرکی که در ماده ۲۱۷ آئین‌نامه گمرکی پیش‌بینی شده و همچنین عوارض غیر گمرکی معاف است.

تبصره - وزارت دارائی مأمور اجرای این قانون است.

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و یک تبصره در جلسه روز دوشنبه بیست و ششم آبان‌ماه یک هزار و سیصد و چهل و هشت بتصویب مجلس سنارسید.

رئیس - این لایحه عیناً بهمان ترتیب که در مجلس شورای ملی تصویب شده است در مجلس سنا هم تصویب شده و حال آنست بآن باور قه اخذ رأی میشود.

(اسامی نمایندگان به ترتیب وسیله منشی « آقای

مهندس صائبی» اعلام و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد)

آقایان: محدث‌زاده - دکتر غنی - کورس - بانو جهانبانی - بوشهری - دکتر خیراندیش - مهندس فروهر - دکتر بهنیا - ابوذری - دکتر زعفرانلو - مبارکی - مهندس اسدی سمیع - خواجه‌نوری - امامی رضوی - دکتر عظیمی - دکتر یزدان پناه - اخلاقی - مهندس کیا - پزشکی - بانو دولتشاهی - مهندس ارفع - اهری - دکتر متین - ارسنجانی - مهرزاد - دکتر نجمی - روستا - دکتر موثقی - دکتر وحیدنیا - انشاء - مرندي - عجم - پدرامی - فرهادپور - دکتر خطیبی - دکتر دادفر - قاضی‌زاده - جوادی - دکتر گانگیک - حی - مهندس اخوان - مهندس برومند - مهندس کیا کجوری - بانو سعیدی - مهندس سهم‌الدینی - مهندس عترت - دکتر خزائلی - دکتر الموتی - مهندس بریمانی - بانو تربیت - سعید وزیری - شهرستانی - دکتر میرعلاء - دکتر بهبهانی - دکتر قهرمان - دکتر رهنوردی - بانو بزرگ‌نیا - غلام نیاکان - پروفسور مخبر فرهمند - بوسنی - خانم زاهدی - محمد ولی قراچورلو - دکتر وفا - دکتر کفائی - جوانشیر - صائب - سرتیپ پور - عباس میرزائی - فیاض فاضلی - ماهیار - ملک‌افضلی - پوربابائی - ادیب سمعی - دانشمند جهانشاهی - بدر صالحیان - صدی کیوان - امام مردوخ - کلانتری - دکتر صاحبقلم - موسوی ماکوئی - مهندس زرآور - دکتر بیت منصور - دکتر حکمت - توسلی - دکتر اسدی - مهندس یارمحمدی - آموزگار - دکتر کیان - تیمسار وحدانیان - دکتر مدنی - کلانتر هرمزی - دکتر سعید - دکتر ستوده - صادق سمعی - دیبیم - دکتر عدل - مهندس ریاحی - دکتر بقائی یزدی - مهندس زنجانچی - ملک‌زاده آملی - صافی - ثامنی - مجید موسوی - دکتر منگلی - تیمسار نکوزاد - دکتر فریور - مهاجرانی - دکتر اصولی - مانی - مهندس سهم‌الدینی - شیخ الاسلامی - دکتر برومند - کاسمی - موسی صالحی - دکتر درودی - اسدالله سلیمانی - بختیاری پور - دکتر صفائی - صدقیانی زاده - دکتر معظمی - دکتر خسروی - روحانی - اربابی - مهندس اردلان - دکتر مهدوی - دکتر صالحی - معیری - پورساطع - امیراحمدی

مهندس پرویز بهبودی - دکتر یگانگی - تیمسار حکیمیان - محسنی مهر - زرگز زاده - جاماسبی - ظفر - شاخوئی - فخر طباطبائی - دکتر اسفندیاری - مؤید امینی - دکتر رفعت - رامبد - دکتر مهندس بهبودی - صائبی - دکتر طالع - مهندس بهرامزاده ابراهیمی - عبدالحسین طباطبائی - کمالوند - ریاضی - دکتر صدر - ضیاء احمدی - مهندس صائبی - دکتر فریود - مهندس معینی - مهندس جلالی نوری - صادقی - دکتر محقق - دکتر رفیعی - دکتر مهذب - فولادوند - دکتر امامی خوئی - مروتی - شیخ بهائی - مجد .

(آراء مأخوذه شماره شد نتیجه بقرار زیر اعلام گردید) .

آراء موافق ۱۳۷ رأی

اوراق تشفیید بعلامت امتناع ۲۶ رأی

رئیس - لایحه با ۱۳۷ رأی موافق و ۲۶ رأی ممتنع تصویب شد بدولت ابلاغ میشود .

موافقتین - آقایان :

روحانی - ملک زاده آملی - کورس - مهندس جلالی نوری - اصولی - دکتر غنی - موسوی - مانی - دکتر یگانگی - زرگز زاده - روستا - شیخ الاسلامی - مهندس ریاضی - دکتر رفیعی - بختیاری پور - دکتر مهدوی - دکتر برومند - دکتر هواکیمیان - ثامنی - مهاجرانی - دکتر درودی - تیمسار نکوزاد - دکتر رهنوردی - دکتر صفائی - خانم بزرگنیا - غلام نیاکان - صدیقیان زاده - دکتر معظمی - معیری - صالحی - دکتر متین - مهندس اخوان - دکتر حبیب اللهی - دکتر خزائی - عباس میرزائی - خانم زاهدی مهندس کیاکجوری - دکتر قهرمان - بدر صالحیان - دکتر مدنی - مهندس ریاحی - مافی - دکتر بقائی بزدی - دکتر وفا - پوربایانی - دکتر ملکی - مهندس معینی زنده - مهندس پروشانی - دکتر اعتمادی - شیخ بهائی - دکتر کیان - دکتر صاحبقلم - امامی خوئی - دکتر فریود - مهندس صائبی - خانم سعیدی - دکتر یزدان پناه - دکتر ستوده - دکتر تربیت منصور - سرتیب پور - صائب - خانم تربیت - خانم دکتر دولتشاهی - مهندس پارس محمدی - فولادوند - توسلی - مهندس زر آور - مهندس برومند - دکتر بهائی -

مهندس وثیق (معاون وزارت راه) - با کتسب اجازه از مقام محترم ریاست بعرض ساخت مقدس مجلس شورای ملی میرساند :

جناب آقای دکتر طالع نماینده محترم مجلس شورای ملی در مورد پل سفید رود سئوالی از وزارت راه بدین شرح فرموده اند :

۱ - با وجودیکه چندین ماه است که از شکسته شدن پل سفید رود واقع در جاده کناره (بین زشت و لاهیجان) میگذرد چه اقدامی در مورد ساختمان مجدد آن بعمل آمده است .

۲ - علت خرابی پل سفید رود چه بوده و آیا قبلاً بازرسی های لازم از پل مزبور بعمل آمده بود .

۳ - در صورتیکه اطلاعیه هایی در مورد خطر ویرانی پل مزبور بداره راه استان گیلان رسیده بوده است آیا آنها را مورد توجه قرار داده اند یا نه .

در پاسخ بعرض میرسانم :

۱ - پس از فرونشستن پایه کناری پل سفید رود بلافاصله راه فرعی سنگ مرمت و شن ریزی شده و بصورت یک راه فرعی برای عبور وسائط نقلیه سبک و نیمه سنگین آماده شد و با عملیات خاصی که روی سقف فعلی پل سفید رود انجام داده شد عبور از روی پل نیز برقرار گردید و بدین ترتیب عبور وسائط نقلیه سبک از روی پل و وسائط نیمه سنگین از همان راه فرعی سنگر تأمین گردیده است .

در خلال این اقدام با توجه باینکه ساختمان پل جدید و مناسب بازفت و آمد فعلی باعتباری بالغ بر پنجاه میلیون ریال نیاز مند بوده و ساختمان آن بمدتی بیش از دو سال و نیم احتیاج دارد برای ترمیم پل مطالعه و طرحی تهیه شد که با اجرای آن سقف دهانه آسیب دیده بحالت اول برگردانده شده و یک دهانه بیست متری بدانه های موجود پل اضافه می شود . مقدمات اجرای این طرح که از نظر فنی بامشکل رسیختی بسیار زیاد مواجه میباشد بلافاصله فراهم و در دست اقدام قرار داده شده و با مزاقتی که میشود کوشش میگردد که در حداقل مدت ممکن دهانه آسیب دیده بصورت اولیه بازگشته و بنا اضافه شدن یک دهانه بیست متری عبور از روی این پل تأمین شود .

۲ - در مورد سئوال دوم (علت خرابی پل چه بوده و آیا قبلاً بازرسی های لازم از پل مزبور بعمل آمده بود) بعرض میرساند :

پل سفید رود که در حدود ۱۰ کیلومتری و پنجسال قبل وسیله شرکت اشکودا ساخته شده برای عبور ۱۲۰۰ متر مکعب آب در ثانیه محاسبه شده در صورتیکه در جریان سیلها که به خرابی پل منتهی گردیده با بنا نمودن در بجه های سد فرخانز در محل پل ناگهان میزان آب بالغ بر ۲۷۰۰ متر مکعب در ثانیه یعنی بیش از دو برابر گردیده است و شدت جریان پس از باز شدن در بجه سد بحدی بوده است که حدود

دو هزار متر مربع از اراضی مجاور پل که پایه کناری پل هم جزئی از آن بوده فرونشسته است و بدین ترتیب مسلم است که ابعاد و مشخصات پل برای عبور دادن این مقدار آب مناسب نبوده است و علی الاصول پل بامشخصاتی که داشته نمیتوانسته است تاب مقاومت در مقابل چنین سیلی را داشته باشد . در مورد بازرسی از پل باید باستحضار برساند که

از کلیه پلها و ابنیه موجود در شبکه راههای کشور که به هزاران دستگاه بالغ میشود و از جمله پل سفید رود وسیله ادارات محل منظمآ و بالخصوص قبل و بعد از جریان سیلها بازدید و طبق معمول برای مرمت آنها اقدام میگردد و بطور مسلم اگر چنین تلاشهائی در راههای کل کشور صورت نمی گرفت با جریان سیلها اخیر بیشتر پلها منهدم و راههای کشور برای مدت های مدید قطع میگردد .

۳ - در مورد سئوال سوم نماینده محترم (در صورتیکه اطلاعیه هایی در مورد ویرانی پل مزبور بداره راه استان گیلان رسیده بوده است آیا آنها را مورد توجه قرار داده اند یا نه) .

باید بعرض برساند که جریان سیل و میزان افزایش آب در محل پل غیر مترقبه بوده و هیچ عاملی نمیتوانسته است چنین وضعی را قبلاً پیش بینی نماید بطور کلی هم اطلاعیه ای که حکایت نماید آب رودخانه سفید رود بیش از دو برابر ظرفیت پل افزایش خواهد یافت به وزارت راه نرسیده و البته اگر در جریان سیل هم اطلاعی به وزارت راه داده میشد فرصت لازم برای اضافه نمودن بدنه پل که حداقل شش ماه وقت میخواید موجود نبوده است .

بطور کلی علت خرابی بل افزایش فوق العاده آب و شدت جریان و کافی نبودن دهانه‌های بل برای عبور دادن این مقدار آب و مقاومت در مقابل آن بوده است و بهمین دلیل بوده است که در طرحی که برای مرمت بل تهیه شده افزودن يك دهانه بیست متری نیز بدهانه‌های بل پیش‌بینی گردیده است تا چندین در سالهای بعد مواج با چنین جریان استثنائی بشود. بل مقاومت بیشتری را دارا باشد لازم میدانند این نکته را هم بعرض برساند که کلیه بل‌های راه کناره و از جمله بل سفیدرود که قبل از جنگ دوم جهانی ساخته شده بنا به مقتضیات زمان خود و برای وسائط نقلیه آن روز یعنی کامیونهای بازده تن محاسبه و ساخته شده است در صورتیکه بنا به مقتضیات امروز و وسائط نقلیه جدید به چهل و شش تن بالغ گردیده و مسلم است که در چنین شرایطی بل‌های راه کناره تحمل وزن وسائط نقلیه امروزی را ندارد و بهمین جهت هم از چند سال قبل باین طرف وزارت راه مشغول تعرض و تقویت و با تجدید بل‌های راه مزبور گردیده است و روی این برنامه تاکنون تعدادی از بل‌ها تجدید ساختمان گردیده و در نظر است که در دوران برنامه چهارم عمرانی کشور نیز چنانچه اعتبارات لازم با اختیار گذارده شود بقیه بل‌ها را هم برای تحمل بار چهل و شش تن تجدید ساختمان نماید و بدیهی است بل سفید رود هم مشمول این برنامه میباشد.

رئیس آقای دکتر طالع بفرماید.

دکتر طالع - جناب آقای رئیس همکاران محترم البته همانطور که مسبوق هست بد بر اثر شکسته شدن این بل که شاید اکنون نزدیک یکسال از آن زمان میگذرد خسارات زیادی باقتصاد گیلان وارد شده یعنی در حقیقت شاهراه کناره گیلان از کار افتاده. اینکه میفرمایند این بل ترمیم شده اتو بیل‌های سبک میتوانند عبور کنند وقتی به شمال تشریف میبرید ملاحظه مینمائید يك بل موقت ایجاد شده که فقط به ماشینهای سواری اجازه عبور میدهند آنهم باترس و لرز و مسافرین وسائط نقلیه کرایه اگر بخوانند عبور کنند امکان عبور برایشان نیست و باید پیاده شوند و از بل رد بشوند و آنطرف سوار شوند و در مورد وسائط نقلیه سنگین هم باید توجه داشته باشند که بهرحال يك مقدار امکان میدهد که وسائط سنگین

درست بود من حرفی ندارم. تازه يك ساختمان جدید هم می‌خرانند بکنند همین بل موجود را می‌خواهند بلند کنند و چرا بکار تاحال نشده نمیدانم. رئیس - اجازه بفرمائید آقای مهندس وثیق توضیحی در این مورد بدهند.

روحانی - مهندس شالچیان خلیج مراقب است. **مهندس وثیق** (معاون وزارت راه) - اگر این بل یک بل جدیدی بودی می‌خواستیم بسازیم می‌توانستیم با يك ترمیم کمی بگوئیم چه مدت وقت لازم دارد که این بل ساخته شود. همانطور که عرض کردم هزینه ساختمان يك بل بیش از پنج میلیون تومان است و مدت زیادی می‌خورد تا ساخته شود اینست که ماناچار بودیم از همین بل بعضی استفاده کنیم و يك وصله پینه‌ای باین بل بزنیم تا به چهل متری است که افتاده و باید این تاییه باید بالا در محل ملاحظه فرموده اید از افراد متخصص خارجی که متاسفانه یکی از آنها در همین جا صدمه دید و تلف شد استفاده کرده‌ایم و امیدواریم در ظرف سه ماه این کار را تمام کنیم. این که ننده وقت پایان را خدمتتان عرض نکردم برای اینست که این يك وصله پینه‌ای است برداشتن این تاییه اگر بر خورد بکند با افتادن يك سمت دیگر این محققاً وقت بیشتری خواهد گرفت بهرحال مانا آخر سال کار این بل را تمام خواهیم کرد.

رئیس - متقاعد شدید آقای دکتر طالع؟
دکتر طالع - من سؤال را تا پانصان سال مسکوت می‌گذارم.

۱۵ - اعلام وصول و قرائت نامه مربوط بیک

فقره لایحه قانونی از مجلس سنا

رئیس - نامه ایست از مجلس سناریسیده برای اطلاع مجلس قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۷۷ (فرهنگ) در خصوص

لایحه شماره ۱۶۳ مورخ ۱۳۴۷/۲/۲ دولت راجع به حمایت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان که طی مرقومه شماره ۱۸۱/۸۰۲۵ لایحه ۱۳۴۸/۲/۲۲ از آن مجلس محترم به مجلس سنا ارسال شده بود در جلسه روز دوشنبه سوم آذر ماه ۱۳۴۸ مطرح و مورد شور و واقع و به تصویب مجلس سناریسید.

اینک لایحه قانونی مزبور که اصلاح شده به پیوست ارسال میگردد.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

رئیس - اصلاحات مجلس سنا به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۶ - ختم جلسه

رئیس - با اجازه خانمها و آقایان جلسه امروز را

ختم می‌کنیم دستور و تاریخ جلسه آینده بعداً با اطلاع همکاران محترم خواهد رسید.

(چهل و پنج دقیقه بعد از ظهر جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی